

National undersøgelse af klimatilpasning i et borger- og virksomheds-perspektiv

De fem regioner, DNNK og Danske Regioner

April 2021

Undersøgelsen er gennemført af Epinion på vegne af:

De fem regioner

Region Nordjylland

Region Midtjylland

Region Syddanmark

Region Hovedstaden

Region Sjælland

DNNK

Det Nationale Netværk for Klimatilpasning

Danske Regioner

Epinion

Executive summary

Danskerne har et **bredt kendskab til forebyggelsesmetoder**, men få ved hvem der har ansvaret for at udbedre skader, når oversvømmelsen rammer i privat ejendom

Danskerne er **generelt bekymrede** for lokale konsekvenser af klimaforandringer, men få knytter det til egen bolig – risiko for oversvømmelse **fylder dog mere i boligkøb i dag**, end det gjorde tidligere

Danskerne ønsker en **helhedsorienteret klimatilpasning**, som løser flere samfundsbehov – at **beskytte naturområder** fremhæves som det vigtigste hensyn

Forebyggelsesmetoderne **før oversvømmelsen sker** er bredt kendt

- Størstedelen af danskerne kender minimum én indsats til at forebygge skader på ejendomme ved oversvømmelse.
- Kendskab til tiltag mod oversvømmelse varierer på tværs af Danmark – borgere i Region Sjælland har det bredeste kendskab.
- Kendskabet til naturbaserede løsninger mod kysterosion er omtrent ligeså stort som kendskabet til de konventionelle løsninger. Der er dog tvivl om løsningernes effektivitet.

Når **oversvømmelsen rammer** kan det være svært at identificere kilden

- Danskerne kan oftere identificere kilden til oversvømmelse ved eksempel om skybrud (78%) sammenlignet med eksempel om oversvømmelse fra grundvand (29%).
- Størstedelen af danskerne kan identificere minimum en af de tre kilder til oversvømmelse i ådale og lavtliggende landbrugsområder efter kraftig regn. Flest nævner regnvand, mens knap halvdelen fremhæver vand fra vandløb og knap en tredjedel nævner grundvand.

Få ved hvem, der har **ansvar for at udbedre skader** efter oversvømmelse

- Der er stor usikkerhed blandt borgerne om hvem, der betaler for udbedring af skaderne, hvis oversvømmelse rammer i privat ejendom; mellem hver tredje eller fjerde ved ikke, om det er det offentlige eller borgeren selv, der har ansvaret.
- Færrest (25%) er i tvivl, når oversvømmelsen kommer fra regnvand, som følge af skybrud. Her vælger 66% det rigtige svar – boligejerens forsikring – mens 8% tror, at det offentlige betaler for skaderne.

Danskerne er generelt **bekymrede for de lokale konsekvenser** af klimaforandringer

- **Lokale konsekvenser som følge af klimaforandringer** er blandt de samfundsscenarier, som flest danskere er bekymrede for – kun overgået af sundhed, økonomi og kriminalitet og terror.
- Størstedelen af danskerne (87%) er enige i, at der **eksisterer menneskeskabte klimaforandringer**. 11% er enten i tvivl eller svarer hverken/eller.
- **70% af danskerne er bekymrede** for, at vejret i Danmark ændrer sig som konsekvens af klimaforandringerne. Det er særligt oversvømmelse og faldende biodiversitet, der bekymrer.

Få knytter dog **bekymringerne til egen bolig**, og få er forsikret eller har forebygget

- De fleste vurderer, at der er lav eller ingen risiko for oversvømmelse på deres bopæl, og få er bekymrede for, at deres ejendom rammes af oversvømmelse eller tørke.
- Størstedelen af danske husejere er enten **ikke forsikret** mod oversvømmelse eller er i tvivl, om de er – andelen, der er forsikret, er endnu lavere blandt virksomheder.
- Samtidig har 38% af danske husejere enten **ikke forebygget mod oversvømmelse** eller ved ikke, om de har – hyppig rens af tagrende er den mest anvendte forebyggelse.

Risiko for oversvømmelse fylder **mere ved fremtidige boligkøb** end det gjorde ved sidste boligkøb

- **Få borgere har opsøgt information** om sandsynligheden for, at ejendommen oversvømmes før eller efter de flyttede ind (26%) – andelen er endnu lavere for virksomheder (11%).
- Mens kun 14% af danskerne havde risikoen for oversvømmelse med i overvejelserne ved deres sidste boligkøb, er det **64% der svarer, at de vil have det med i overvejelserne ved et fremtidigt boligkøb**.

Danskerne ønsker en **helhedsorienteret klimatilpasning**, som løser flere samfundsbehov

- Størstedelen af danskerne (68%) ønsker en helhedsorienteret klimatilpasning, **selv hvis det er dobbelt så dyrt**
- Få danskere har stærke holdninger til tilbagetrækning – størstedelen er dog enige i, at **man må acceptere, at nogle områder ikke kan beskyttes**
- Danskerne er overordnet set enige i, at der skal afsættes **flere samfundsmidler** til at tilpasse klimaforandringerne
- Når danskerne præsenteres for konsekvenserne af klimaforandringer ift. **biodiversitet** stiger deres tilslutning til, at der skal afsættes flere samfundsmidler til klimatilpasning
- At **beskytte naturområder** er ifølge danskerne det vigtigste fokusområde for politikerne i klimatilpasningen. Det tyder altså på, at danskerne foretrækker synergi mellem natur og klimatilpasning, over andre synergier.
- Kun tre **3%** mener, at politikerne ikke bør fokusere på klimatilpasning

Formål og baggrund for undersøgelsen

En repræsentativ undersøgelse af klimatilpasning blandt borgere og virksomheder i de fem regioner

Formål og baggrund for undersøgelsen

- Formålet med undersøgelsen er at afdække bekymringer om klimaforandringer samt viden om og adfærd mht. klimatilpasning i et borger- og virksomhedsperspektiv.
- Data er indsamlet i perioden fra d. 26. februar til d. 12. april. Undersøgelsen dækker over 4.541 besvarelser fra borgere bosat i Danmark og 1.029 besvarelser fra virksomheder registreret i Danmark.
- Besvarelserne for borgere er indsamlet disproportionalt således, at der er indsamlet 504 i Region Nordjylland, 1.408 i Region Midtjylland, 1.031 i Region Syddanmark, 503 i Region Sjælland og 1.040 i Region Hovedstaden. Når resultaterne vises på nationalt niveau er disse disproportionalt vægtet på plads, så resultaterne er repræsentative for danskere på køn, alder og region. Når resultaterne vises på tværs af regioner er disse repræsentative indenfor regionen, som hver har fået tildelt en farve som vist til venstre.
- Besvarelserne for virksomheder er indsamlet på baggrund af en stikprøve på 5.000 virksomheder udtrukket fra Experians virksomhedsdatabase over alle momsregistrerede virksomheder i Danmark. Stikprøven blev udtrukket disproportionalt med en oversampling af mellemstore og store virksomheder og små brancher for at sikre et tilstrækkeligt antal interviews blandt disse. De indsamlede data er vægtet på branche og antal ansatte, så fordelingen på disse parametre afspejler fordelingen i populationen af danske virksomheder, og at resultaterne kan betragtes som repræsentative.
- Svarprocenten blandt virksomheder er 21%.

Kendskab til klimaforandringer og klimatilpasning

Epinion

Kendskab til klimaforandringer og klimatilpasning

Danskerne kan oftere identificere kilden til oversvømmelse ved eksempel om skybrud (78%) sammenlignet med eksempel om oversvømmelse fra grundvand (29%)

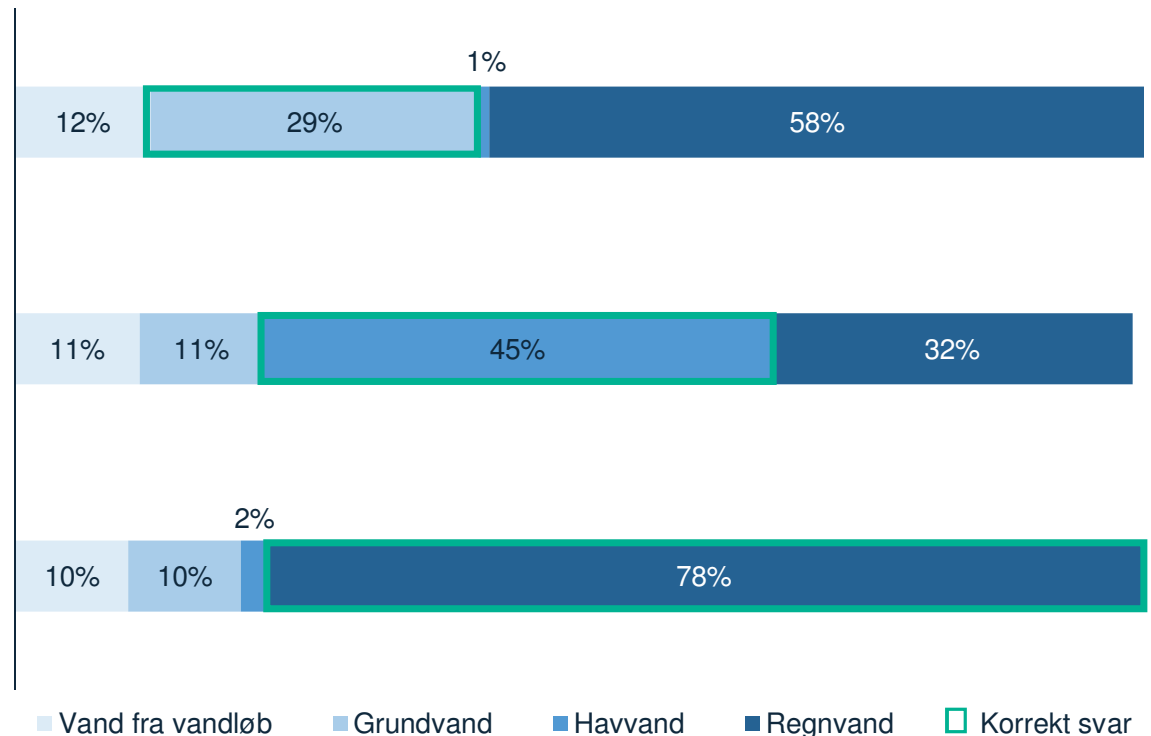
Nedenfor præsenteres du for scenarier, hvor der er opstået en oversvømmelse. Du bedes angive, hvor du tror, vandet kommer fra.

Procent

Det er efterår, og der har været en **længere periode med nedbør**. På en lavtliggende grund tæt på en mose, står en **græsplæne under vand**. Hvad har forårsaget oversvømmelsen af græsplænen?

Efter en **kraftig stormflod**, der især er gået hårdt udover hovedstadsområdet, har mange boligejere fået **skader på bygninger og inventar**. Hvad har forårsaget skaderne?

Efter et voldsomt **skybrud** er der opstået oversvømmelse under **broer, i tunneller og i byzoner**. Hvad har skabt oversvømmelserne?

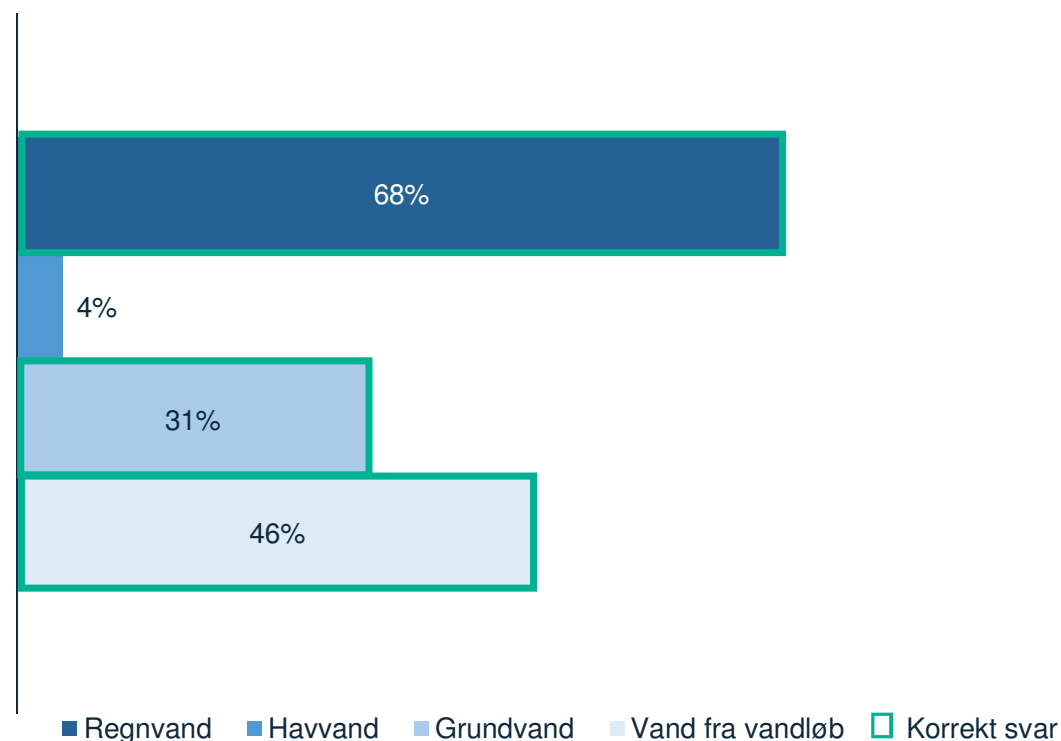

Kun 4% svarer forkert, når de skal identificere hvilken kilde, der har skabt oversvømmelse i et eksempel med ådale og lavtliggende landbrugsområder efter kraftig regn

Nedenfor præsenteres du for scenarier, hvor der er opstået en oversvømmelse. Du bedes angive, hvor du tror vandet kommer fra.

Procent

Det er vinter, og der er har været flere dage med **kraftig regn**. **Marker i ådale og lavtliggende landbrugsarealer** er oversvømmede. Hvad har ført til oversvømmelsen?

Danskerne har generelt svært ved at vurdere udsagnet omkring naturbaserede løsningers effektivitet mod kysterrosion – 40% har ikke viden om det

Stor usikkerhed om, hvor effektive naturbaserede løsninger er

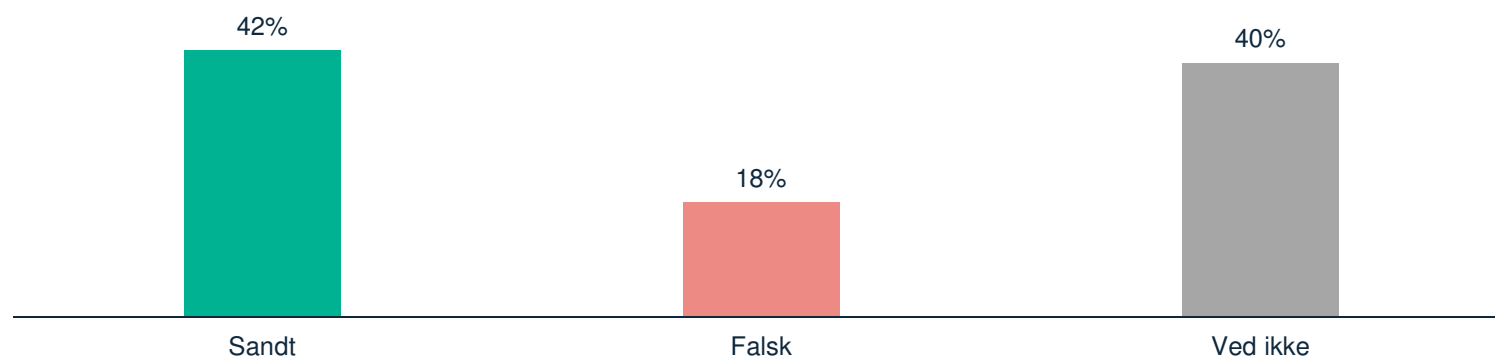
Resultatet viser at en betragtelig del af befolkningen (18%) er skeptiske overfor naturbaserede løsningers effektivitet mod kysterrosion. Samtidig er der en stor del (40%), som ikke har viden om det.

Tolkning af resultatet: Virkningen af naturbaserede løsninger varierer alt afhængigt af, *hvad* udfordringen er og *hvor* den er henne rent geografisk. Det er derfor ikke et enten eller.

Resultatet er derfor heller ikke et udtryk for borgernes *viden* om naturbaserede løsningers effektivitet, men er i stedet udtryk for deres umiddelbare *indstilling* til det – dvs. deres *tiltro* eller *skepsis* overfor naturbaserede løsningers effektivitet.

Sandt eller falsk: Naturbaserede løsninger (som sandfodring og klitbevoksning) er lige så effektive mod kysterrosion som konventionelle løsninger (som bølgebrydere, skråningsbeskyttelse)

Procent

Størstedelen af danskerne kender minimum én indsats til at forebygge skader på ejendomme ved oversvømmelse – pumpe og sandsække er de mest kendte

Mænd har større kendskab end kvinder

Der er tendens til, at flere mænd end kvinder kender de mere "tekniske" indsatser til forebyggelse herunder separatkloakering, faskine, højvandslukke og kontraklap. Til gengæld har en større andel kvinder hørt om "et lager af sandsække til at bygge diger".

Yngre har lavere kendskab end ældre

På tværs af stort set alle tiltag er der et lavere kendskab blandt 18-34-årige end blandt de 35+årige.

Kendskabet er størst blandt dem, som har oplevet oversvømmelse af kælder

På tværs af næsten alle tiltag er der større kendskab blandt dem, som har oplevet oversvømmelse af deres kælder end dem, der ikke har oplevet oversvømmelse.

Hvilke af følgende indsatser til at forebygge skader på ejendomme ved oversvømmelse har du hørt om før?

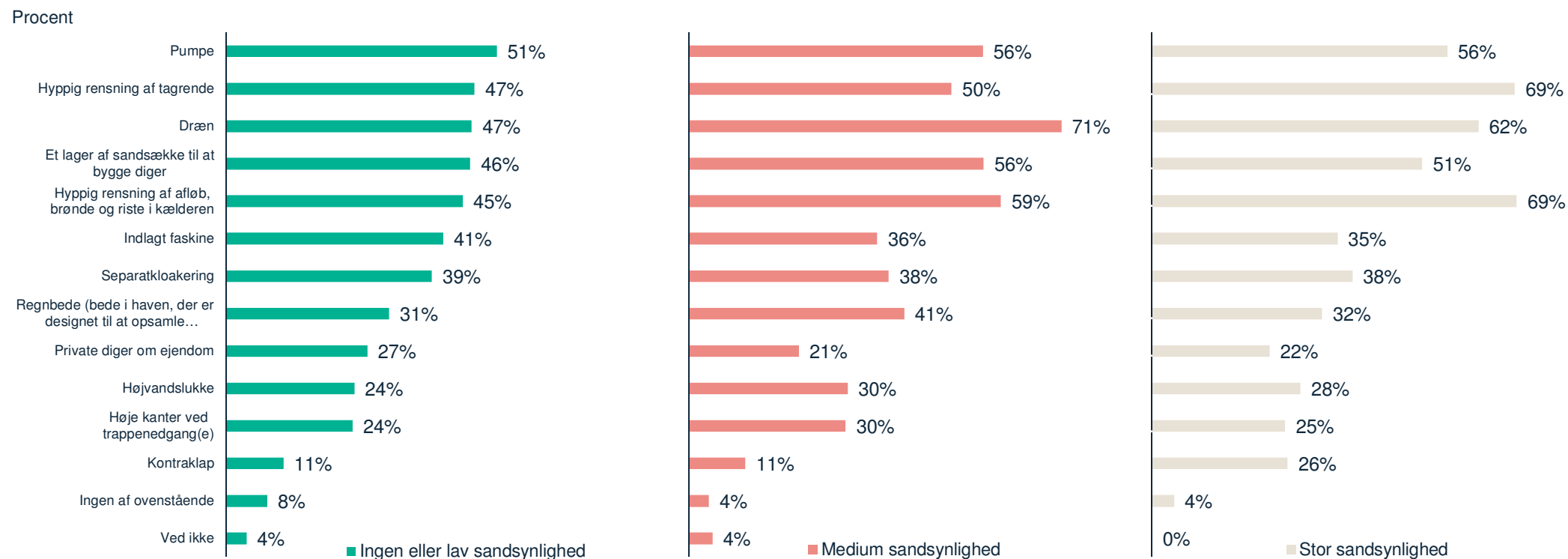
Procent

Kendskab til klimaforandringer og klimatilpasning

Borgere, der vurderer at deres bopæl har stor sandsynlighed for oversvømmelse har højest kendskab til rens af tagrende og afløb samt kontraklap

Hvilke af følgende indsatser til at forebygge skader på ejendomme ved oversvømmelse har du hørt om før? Opdelt på vurderet sandsynlighed for at egen bopæl rammes af oversvømmelse

Klimaforandringernes påvirkning på borgernes og virksomhedernes adfærd

Borgerne i Region Sjælland har det bredeste kendskab til forebyggelsestiltag mod oversvømmelse. Her er det op mod halvdelen, der kender min. fem tiltag

Borgerne i Region Sjælland kender flest tiltag mod oversvømmelse

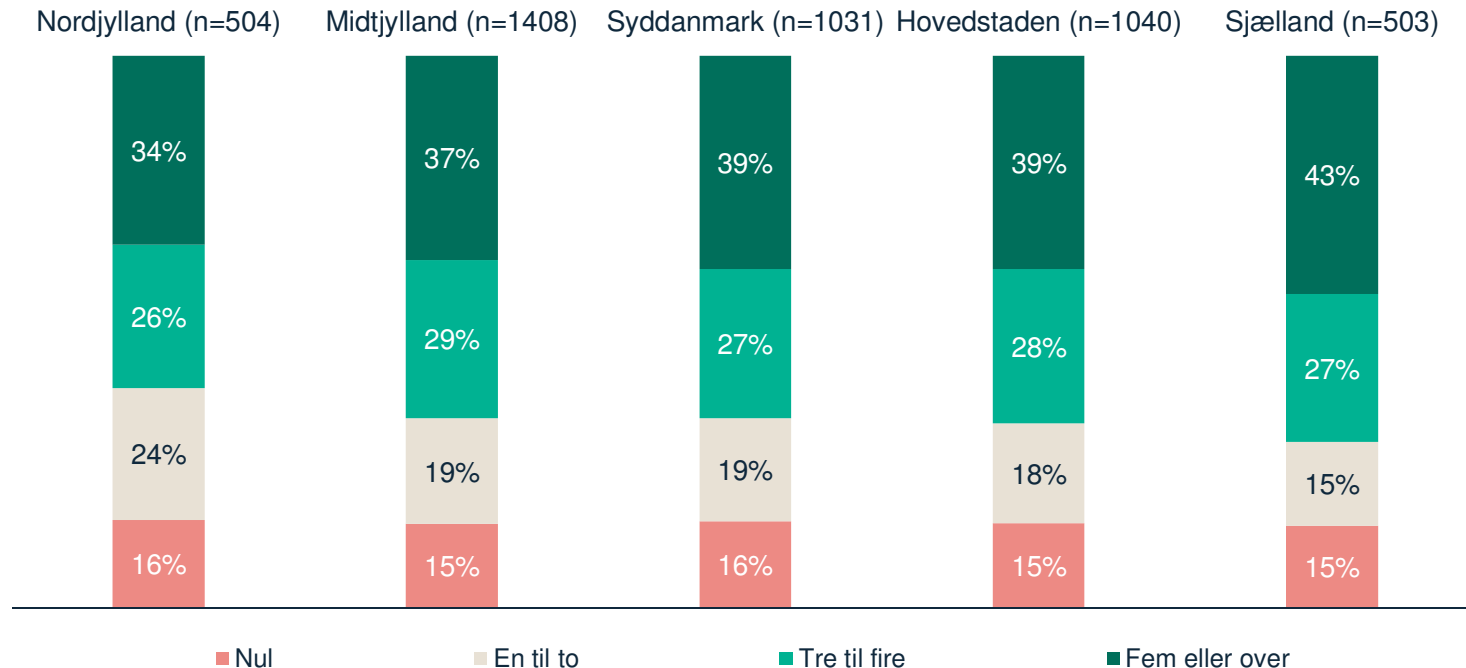
I Region Sjælland kender 43% af borgerne fem eller flere tiltag. Det er den største andel på tværs af regionerne. Statistisk set er sammenhængen dog kun signifikant forskellig fra Nordjylland, hvor kun 34% kender fem eller flere tiltag.

Regionalt er der altså forskel på kendskabet, hvor borgerne i Region Sjælland ligger i den ene af spektret med det højeste kendskab, mens borgerne i Region Nordjylland befinder sig i modsat ende med det laveste kendskab.

Kendskabet i de øvrige regioner ligger et sted imellem Region Sjælland og Region Nordjylland, men adskiller sig ikke statistisk signifikant fra hinanden.

Hvor mange forebyggelsestiltag mod oversvømmelse kender danskerne?

Procent

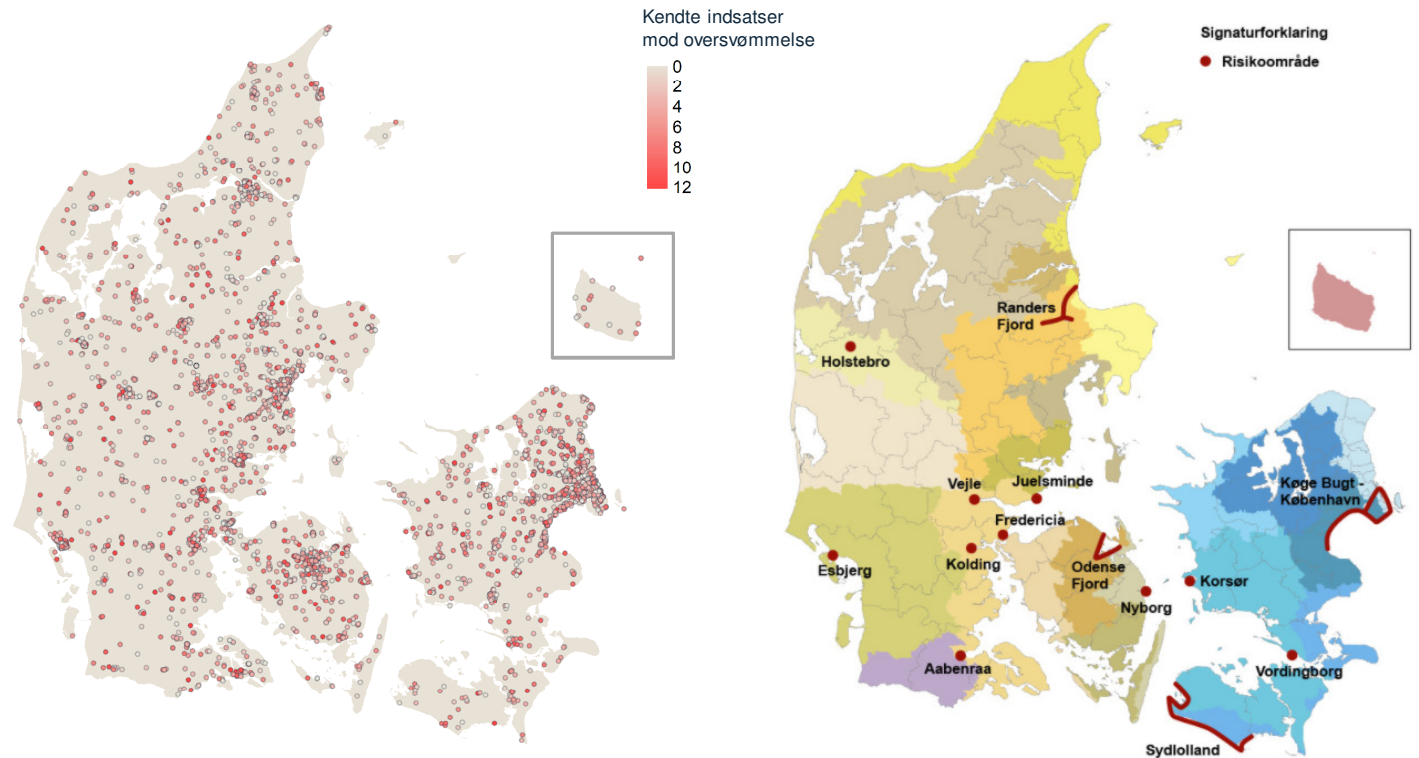
Danskernes kendskab til tiltag mod oversvømmelse varierer på tværs af Danmark – Køge Bugt og Vejle ligger i risikoområde og har samtidig et bredt kendskab

Kendskabet til indsatser varierer på tværs af Danmark

Prikkerne på kortet til venstre viser deltagernes bopælsadresse. Jo mørkere prikken er, jo flere tiltag mod oversvømmelse kender borgeren. Her ses, at kendskabet varierer på tværs af hele Danmark.

Visualiseringen viser en svag tendens til bredere kendskab i udpegede risikoområder

Kortet til højre viser risikoområderne, som er udpeget på baggrund af den nationale vurdering af risiko for oversvømmelse fra hav og vandløb. Hvis vi sammenligner de to kort, synes der at være en svag tendens til, at borgerne i risikoområder, som fx Køge Bugt og Vejle har større kendskab. Ud fra visualiseringen alene kan vi dog ikke fastslå, om der er eller ikke er, en statistisk sammenhæng mellem kendskab og risikoområder.

Forklaring: Som en del af spørgeskemaet har respondenterne angivet deres bopælsadresse. Ved at sammenholde bopælsadressen med borgerens kendskab til oversvømmelsesindsatser, kan vi se, om kendskab varierer på tværs af Danmark.

Kendskabet til de naturbaserede løsninger mod kysterosion er omtrent ligeså stort som kendskabet til de konventionelle løsninger

Mænd har større kendskab til indsatser mod kysterosion

På tværs af alle tiltag er der en større andel af mænd, der har kendskab til tiltag til at beskytte kysterne mod erosion end kvinder.

Især de ældste har højt kendskab

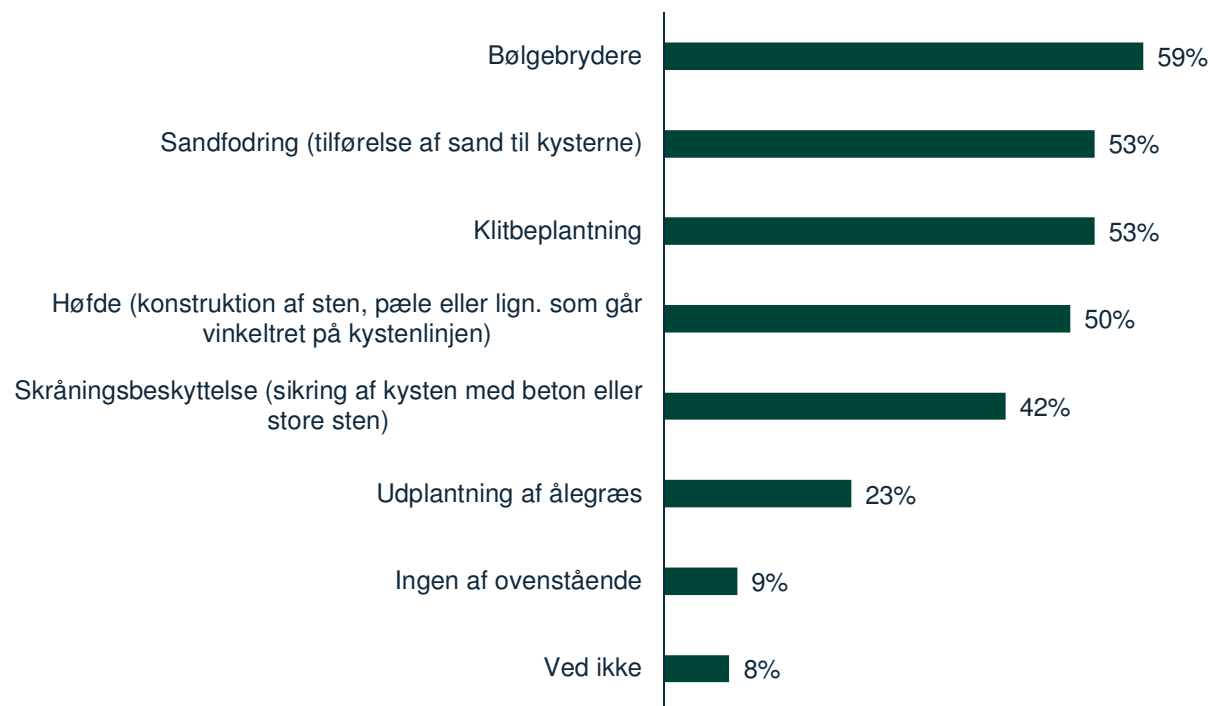
Kendskabet til de forskellige tiltag stiger med alderen. På tværs af alle tiltag har borgere mellem 35-54 år større kendskab end borgere under 35 år. Og borgere over 55 år har det største kendskab af alle aldersgrupperne.

Husejere har højere kendskab end ikke-husejere

På tværs af alle tiltag har husejere et større kendskab end ikke-husejere. Denne sammenhæng er formentlig relateret til alder – altså at ældre har større kendskab og oftere er husejere sammenlignet med de yngre.

Hvilke af følgende indsatser til at beskytte kysterne mod erosion (når havet ”slider” på kysten) har du hørt om før?

Procent

Region Nordjylland skiller sig ud ved, at borgerne har bredere kendskab til forebyggelsestiltag mod kysterosion end i de andre regioner

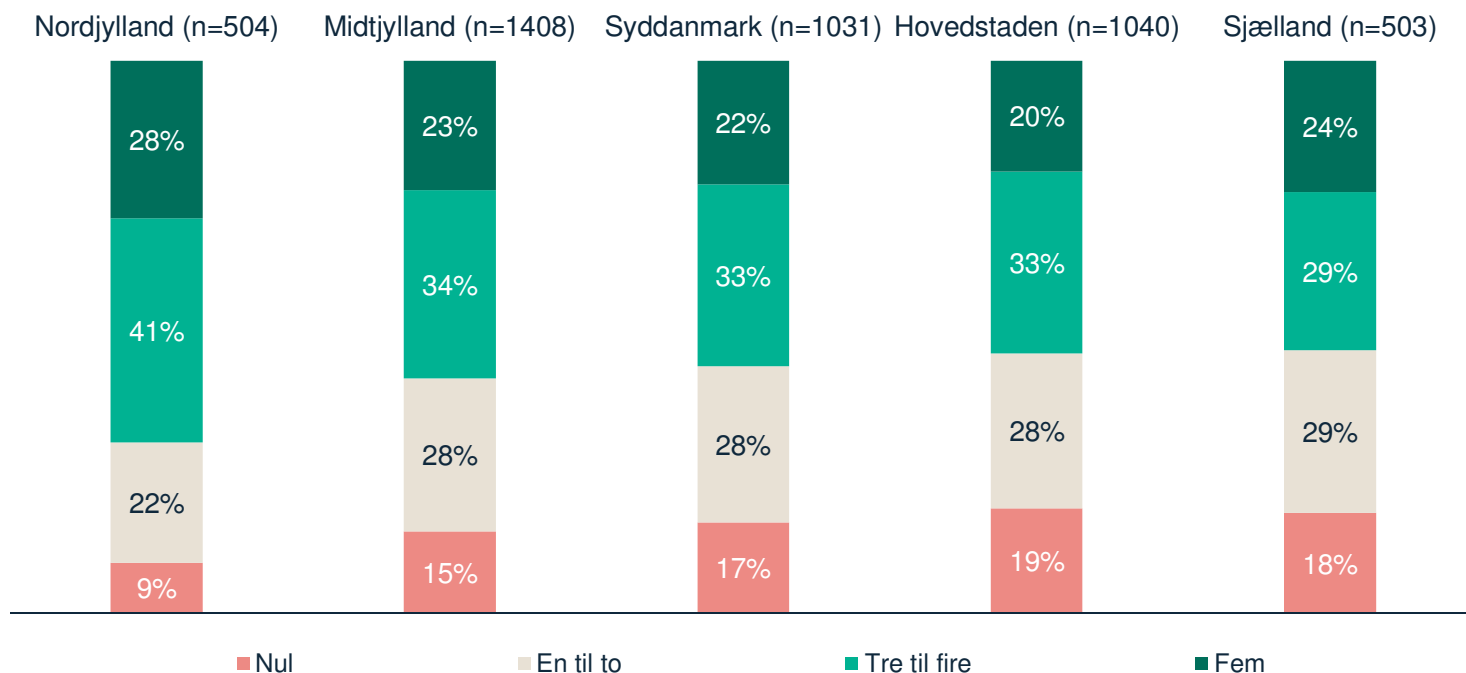
Bredere kendskab til indsatser mod kysterosion i Nordjylland

I Nordjylland kender hele 69% mindst tre af indsatserne på listen over forebyggelsestiltag mod kysterosion. Det er hele 12%-point flere end borgerne i Midtjylland, som har det næsthøjeste kendskab. Det bredere kendskab er et interessant resultat af flere årsager.

For det første fordi borgerne i Nordjylland samtidig har det *laveste* kendskab til tiltag til forebyggelse af oversvømmelse. Det tyder mao. på, at der er regionale forskelle i, *hvilke* konsekvenser af klimaforandringerne borgerne har størst viden om tilpasning af. *For det andet* så er Nordjylland langt fra den eneste region, hvor kysterne eroderer. Resultatet giver anledning til nye spørgsmål, herunder hvorfor kendskabet er højere i Nordjylland end i andre regioner, hvor der også forekommer kysterosion.

Hvor mange forebyggelsestiltag mod kysterosion kender danskerne?

Procent

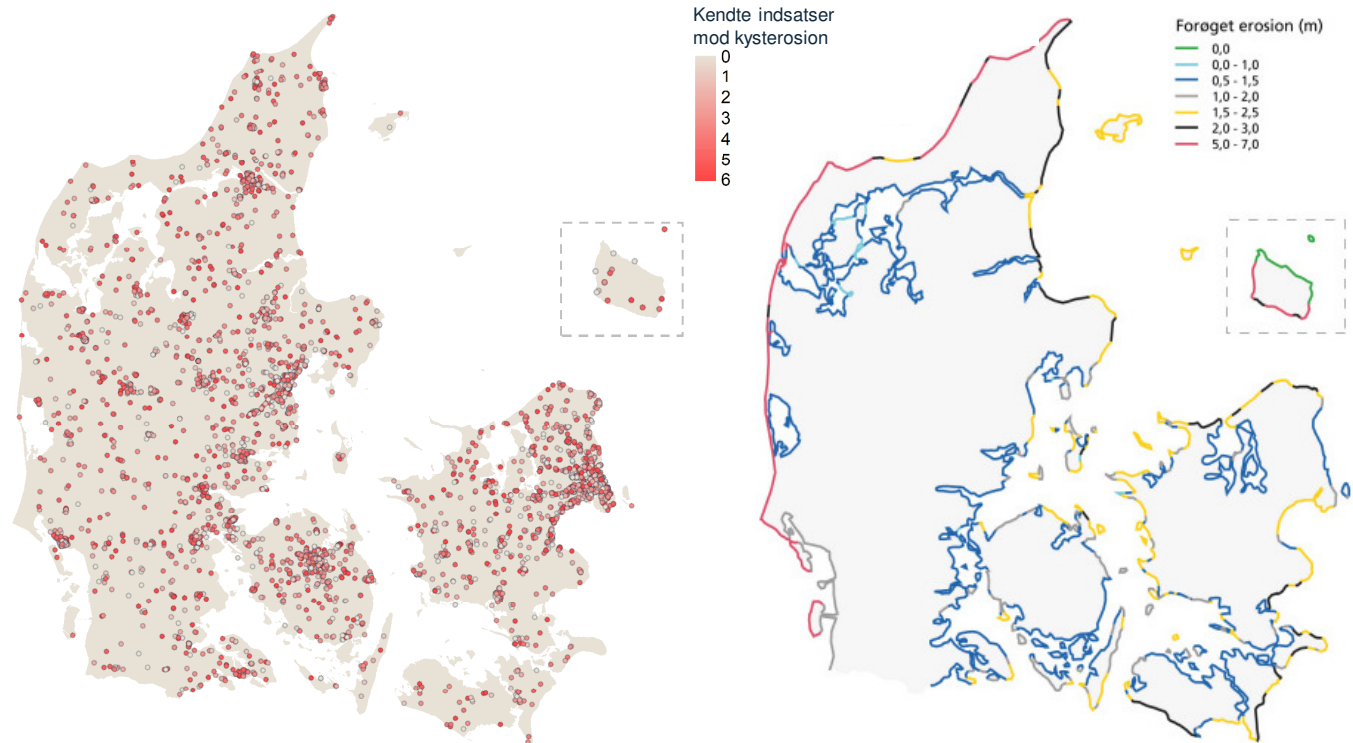

Kendskabet til tiltag til at beskytte mod kysterosion er generelt højt blandt borgere bosat i områder, der risikerer at opleve en stigende kysterosion

Kendskabet til kysterosion er generelt højt langs den nordjyske kyst og nordvest sjællandske kyst

Prikkerne på kortet til venstre viser deltagernes bopælsadresse. Jo mørkere prikken er, jo flere tiltag til at beskytte mod kysterosion kender borgeren. Kortet til højre viser stor stigning i kysterosion.

Når man sammenholder de to kort, ser man, at kendskabet generelt er højt langs nogle af de områder, som forventer at ville opleve en stor forøgelse af kysterosionen. Fx ser vi et højt kendskab blandt borgere bosat ved den Nordjyske og den Nordvest Sjællandske kyst. Ud fra visualiseringen alene kan vi ikke fastslå, om der er eller ikke er en statistisk sammenhæng mellem kendskab og bopælsadresse i et område som forventes at opleve en stor forøgelse af kysterosion.

Forklaring: Som en del af spørgeskemaet har respondenterne angivet deres bopælsadresse. Ved at sammenholde bopælsadressen med borgerens kendskab til oversvømmelsesindsatser, kan vi se, om kendskab varierer på tværs af Danmark.

Mellem hver tredje og hver fjerde ved ikke, hvem der har ansvaret for betaling af udgifter til udbedring af skader i privat ejendom ved forskellige typer oversvømmelse

Stor usikkerhed blandt borgerne om hvem, der dækker skaderne, hvis oversvømmelsen rammer

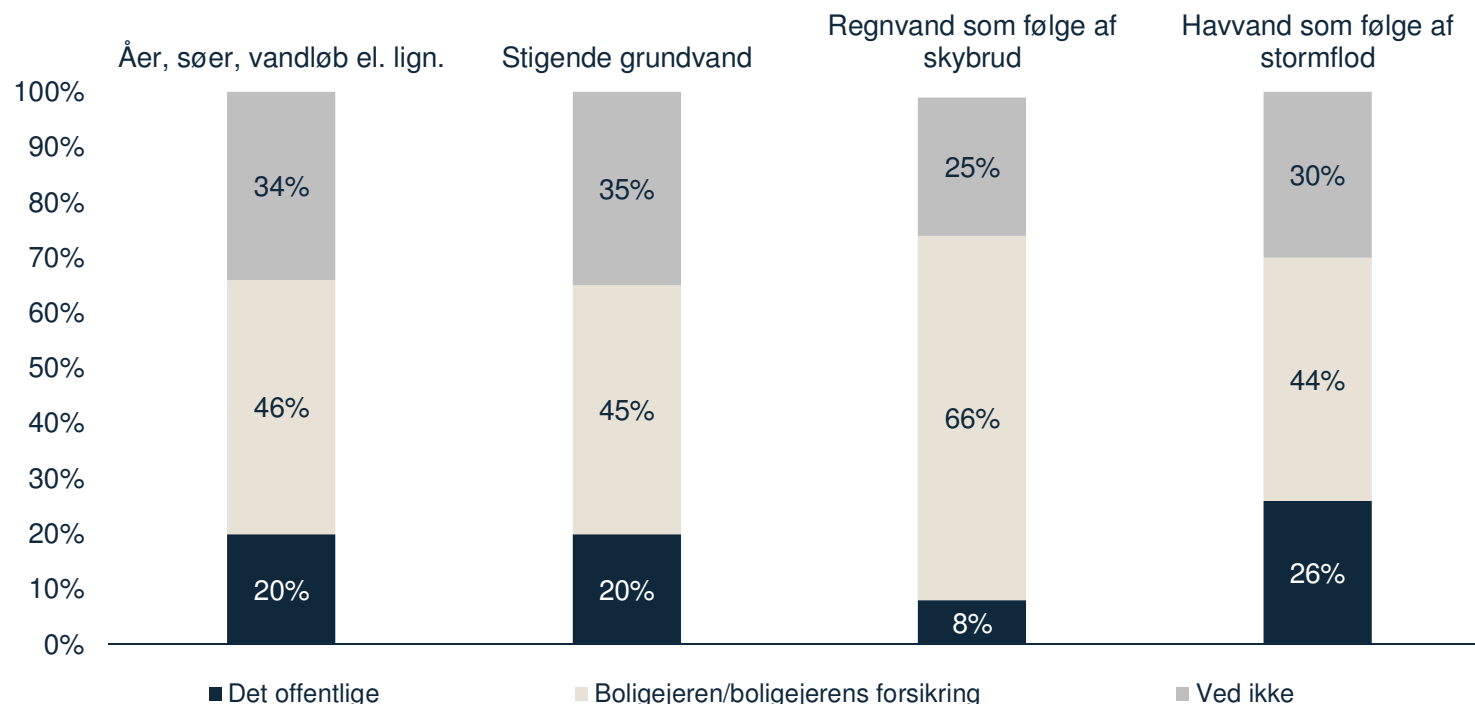
Op mod hver tredje borger ved ikke hvem der har ansvaret for at udbedre skaderne, hvis en privat ejendom rammes af oversvømmelse. Flest (35%) er i tvivl, hvis oversvømmelsen skyldes stigende grundvand eller vand fra åer, søer el. lign. Færrest (25%) er i tvivl, når oversvømmelsen kommer fra regnvand, som følge af skybrud. Her vælger 66% det rigtige svar – boligejerens forsikring – mens 8% tror at det offentlige betaler for skaderne.

Kvinder og unge er mere i tvivl om hvem der har ansvaret end mænd og midaldrende/ældre

På tværs af de forskellige kilder til oversvømmelse svarer en højere andel af kvinder "ved ikke" sammenlignet med mænd. Ligeledes svarer en større andel af de unge mellem 18 og 34 år "ved ikke" sammenlignet med de ældre aldersgrupper.

Ved du, hvem der har ansvaret for at betale udgifterne til udbedring af skader i privat ejendom, når oversvømmelsen kommer fra...

Procent

Klimaforandringerne påvirkning på borgernes og virksomhedernes adfærd og trivsel

Epinion

Lokale konsekvenser som følge af klimaforandringer er blandt de samfundsscenarier, som flest danskere er bekymrede for

Bekymringer om lokale konsekvenser af klimaforandringerne varierer på tværs af danskerne

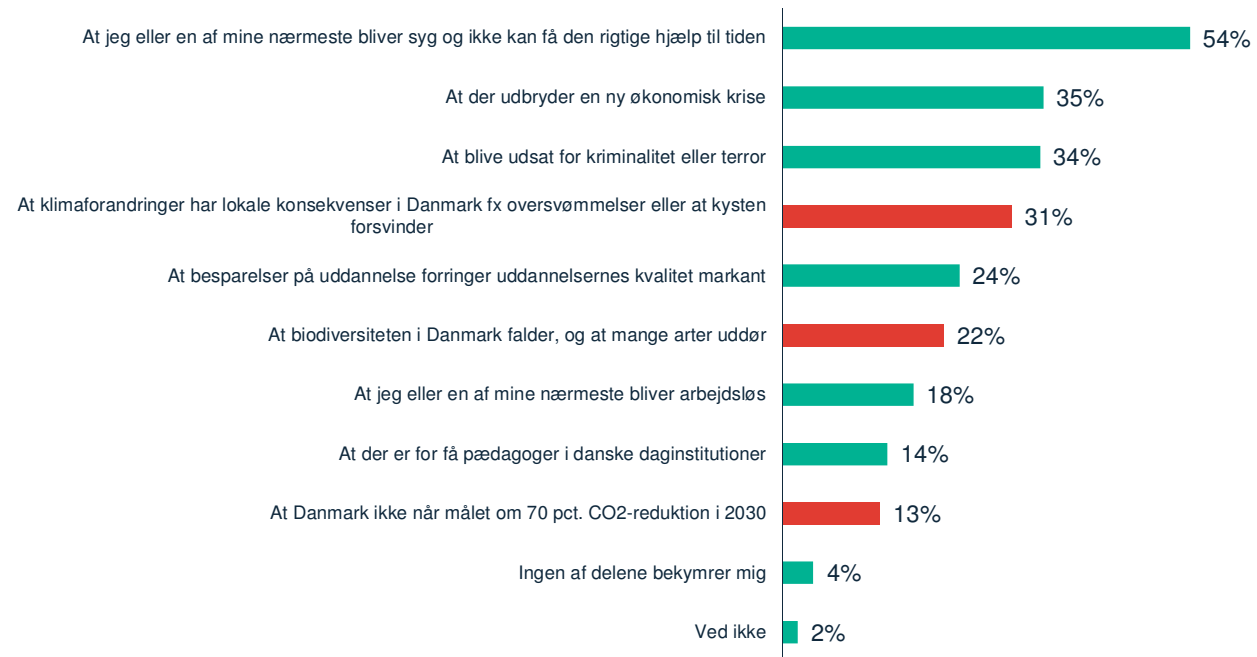
Her tegner der sig tydelige demografiske forskelle. Unge, højtuddannede og boligejere bekymrer sig mest om lokale konsekvenser af klimaforandringer. Derudover er bekymringerne også større hos dem, som har oplevet oversvømmelse af deres ejendom, samt dem, som vurderer at deres ejendom er i risiko for oversvømmelse.

Bekymringen om faldende biodiversitet adskiller danskerne

Borgere med gymnasial eller videregående uddannelse bekymrer sig mere om faldende biodiversitet end borgere med grundskole eller erhvervsfaglig uddannelse. Derudover bekymrer borgere med et bredt kendskab til tiltag mod oversvømmelse og kysterosion sig mere end dem, som ikke kender nogen tiltag.

Hvilke af følgende samfundsmæssige scenarier er du mest bekymret for?

Procent

Klimaforandringernes påvirkning på borgernes og virksomhedernes adfærd og trivsel

Langt størstedelen af danskerne er overbeviste om, at menneskeskabte klimaforandringer findes, og 70% er bekymrede for, at vejret i Danmark ændrer sig

Klimaforandringer fylder mere hos de unge og højere uddannede

De 18-34 årige er mere enige/bekymrer sig mere end borgere over 35 år. Ligeledes er borgere med gymnasial eller videregående uddannelse mere enige/bekymrer sig mere end borgere med kortere uddannelse.

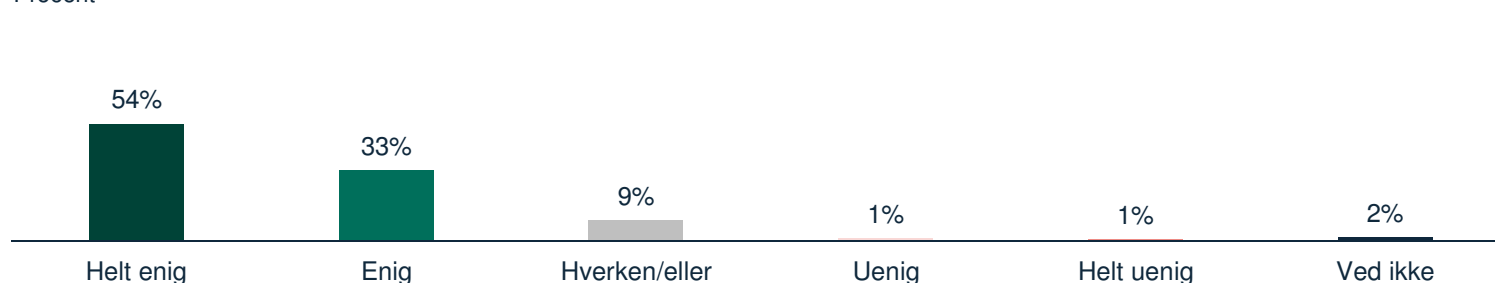
Syn på klimaforandringer hænger sammen med egen boligsituation

Borgere, der forventer, at der i nærmeste fremtid er behov for investeringer i forebyggelse af oversvømmelse af deres nuværende bopæl, er også mere bekymrede end borgere, der ikke mener, at sådanne investeringer bliver nødvendige.

Vi ser også, at borgere, der slet ikke er bekymrede for oversvømmelse af deres bolig er mere uenige i, at menneskeskabte klimaforandringer eksisterer og at de samtidig er mindre bekymrede for konsekvenserne i vejret end borgere, der er bekymrede for, at deres bopæl bliver oversvømmet.

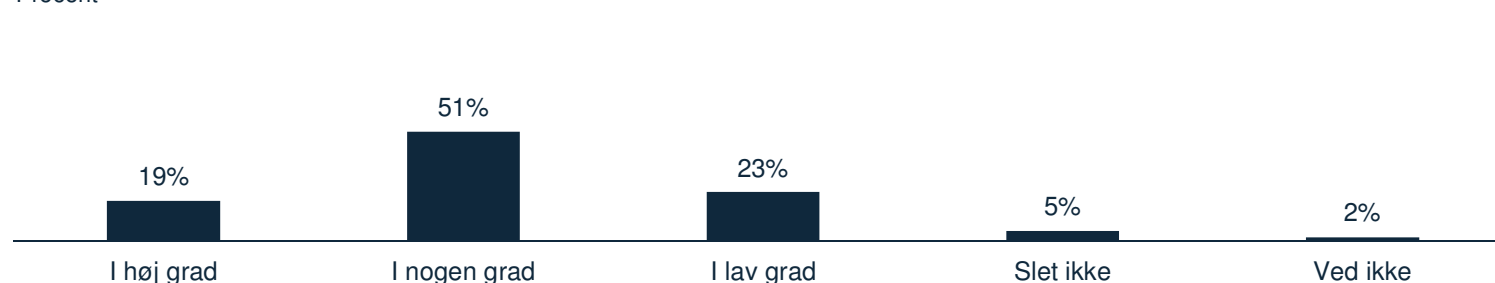
Jeg er sikker på, at menneskeskabte klimaforandringer eksisterer

Procent

I hvilken grad er du bekymret for, at vejret i Danmark ændrer sig som følge af klimaforandringer?

Procent

Klimaforandringernes påvirkning på borgernes og virksomhedernes adfærd og trivsel

58% af danskerne er bekymrede for oversvømmelse som følge af ændringer i det danske vejr, og 63% er bekymrede for faldende biodiversitet

Borgere, der risikerer selv at blive berørt, er mere bekymrede for oversvømmelse

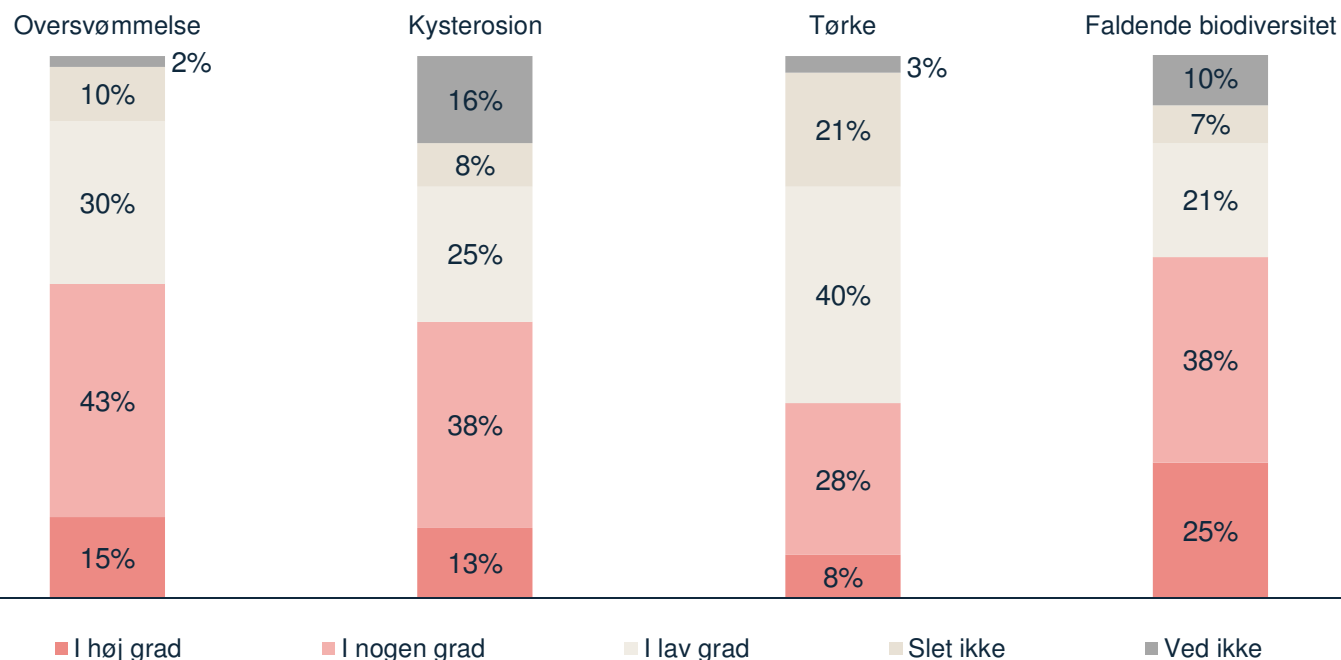
Borgere, som vurderer, at deres bolig har stor risiko for at blive ramt af oversvømmelse, bekymrer sig også mere om oversvømmelse, som en konsekvens af klimaforandringerne. Vi ser også at dem, der har været ramt af oversvømmelse tidligere, bekymrer sig mere om oversvømmelse, som en konsekvens af klimaforandringerne.

Der er demografiske forskelle på, hvor bekymret borgerne er for faldende biodiversitet.

Vi ser at mænd er mindre bekymrede end kvinder. Omvendt er unge er mere bekymrede for faldende biodiversitet end de ældre aldersgrupper. Endelig så er borgere med gymnasial eller videregående uddannelser mere bekymrede end borgere med grundskole eller erhvervsuddannelse.

Hvor bekymret er du for følgende mulige konsekvenser ved ændringer i vejret i Danmark?

Procent

Klimaforandringerne påvirkning på borgernes og virksomhedernes adfærd og trivsel

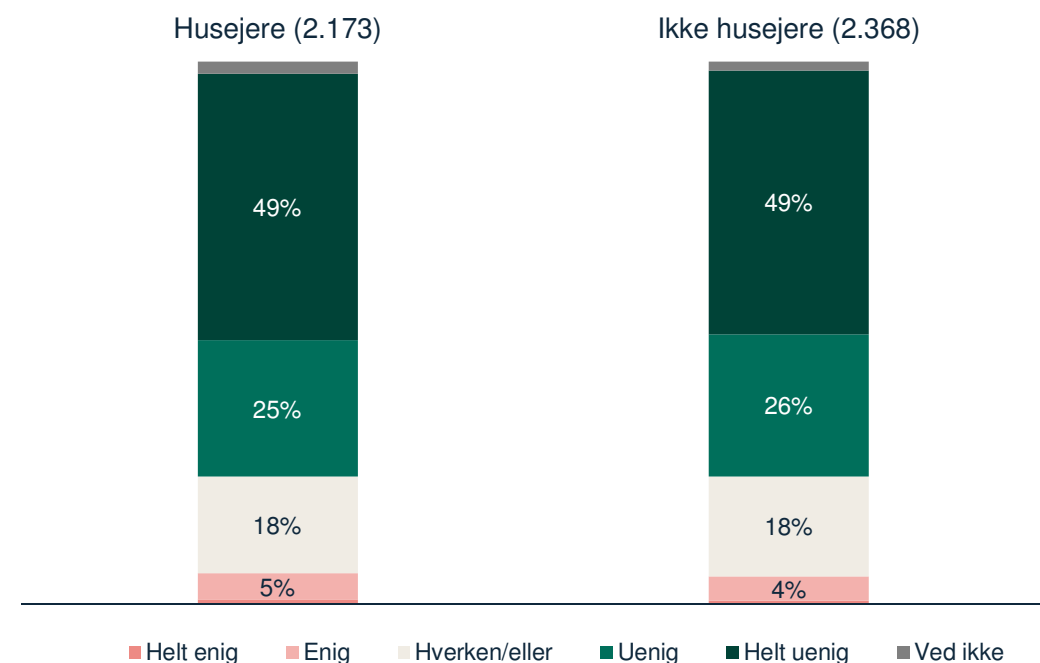
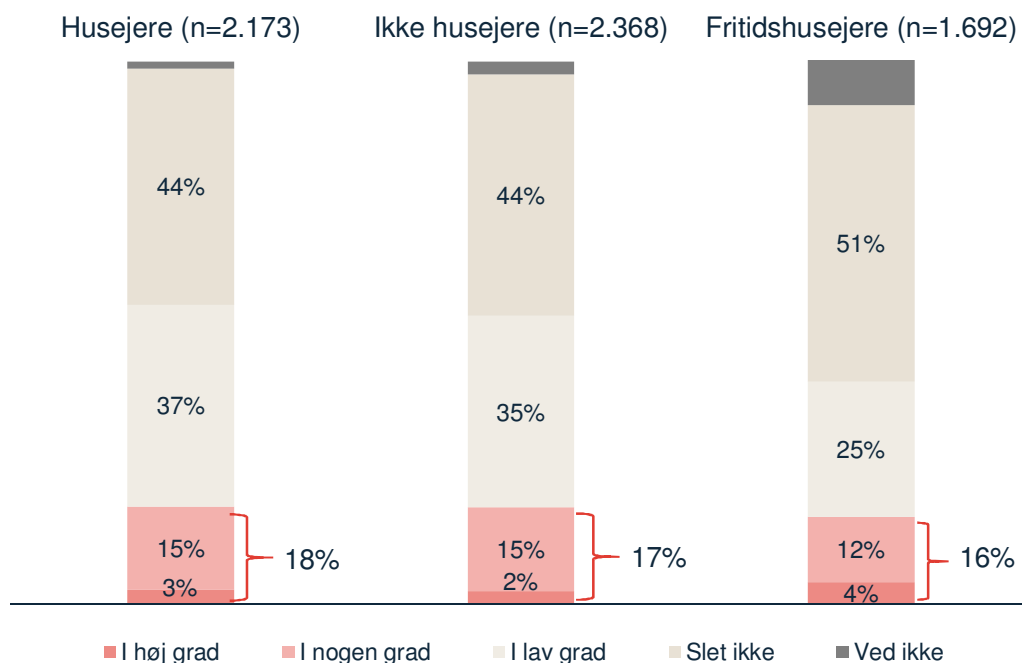
Ens boligforhold (ejer/lejer) har ikke betydning for ens bekymring for oversvømmelse eller tørke – generelt er knap hver femte bekymret

I hvilken grad er du bekymret for, at din nuværende [bopæl/fritidshus]* rammes af oversvømmelse eller tørke?

Procent

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Bekymringer omkring tørke eller oversvømmelse af min nuværende bopæl* fylder meget i hverdagen

Procent

Husejer er defineret som ejerbolig, der er enten villalejlighed, villa, rækkehus eller landejendom.
* Herunder have og jordareal.

Klimaforandringernes påvirkning på borgernes og virksomhedernes adfærd og trivsel

Tre fjerdedele af virksomhedsejerne er slet ikke bekymrede for, at virksomhedens lokaler eller jordarealer rammes af oversvømmelse, og det fylder ikke i hverdagen

I hvilken grad er du bekymret for, at virksomhedens lokaler eller jordarealer rammes af oversvømmelse?

Procent

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: Bekymringer omkring tørke eller oversvømmelse af virksomhedens lokaler og jordarealer fylder meget i hverdagen.

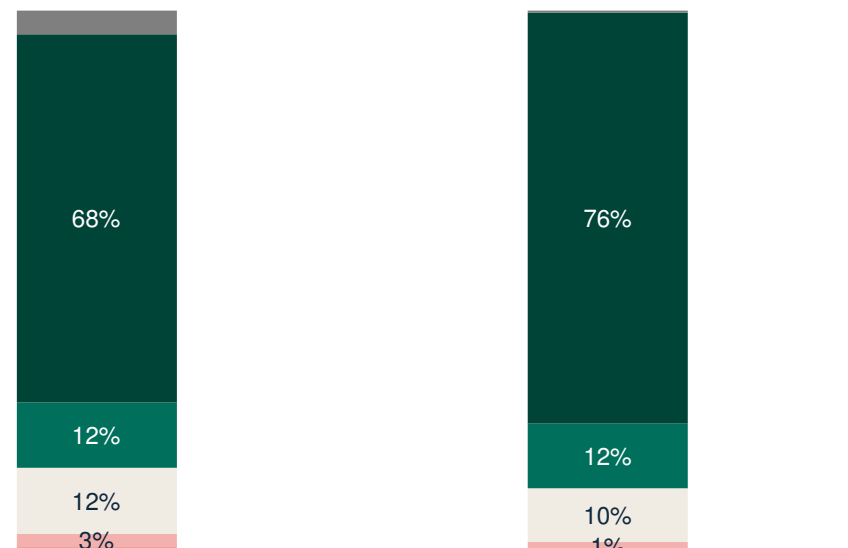
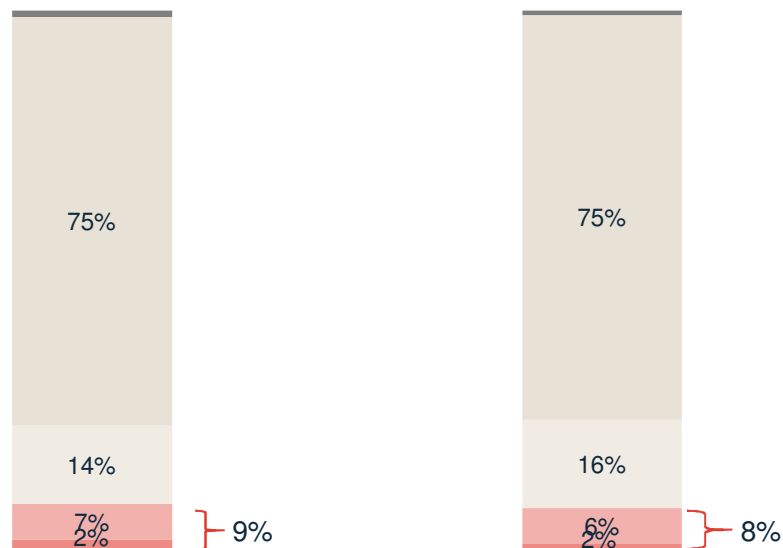
Procent

Helt eller delvist selvejet (n=513)

Lokaler til leje (n=442)

Helt eller delvist selvejet (n=513)

Lokaler til leje (n=442)

I høj grad I nogen grad I lav grad Slet ikke Ved ikke

Helt enig Enig Hverken/eller Uenig Helt uenig Ved ikke

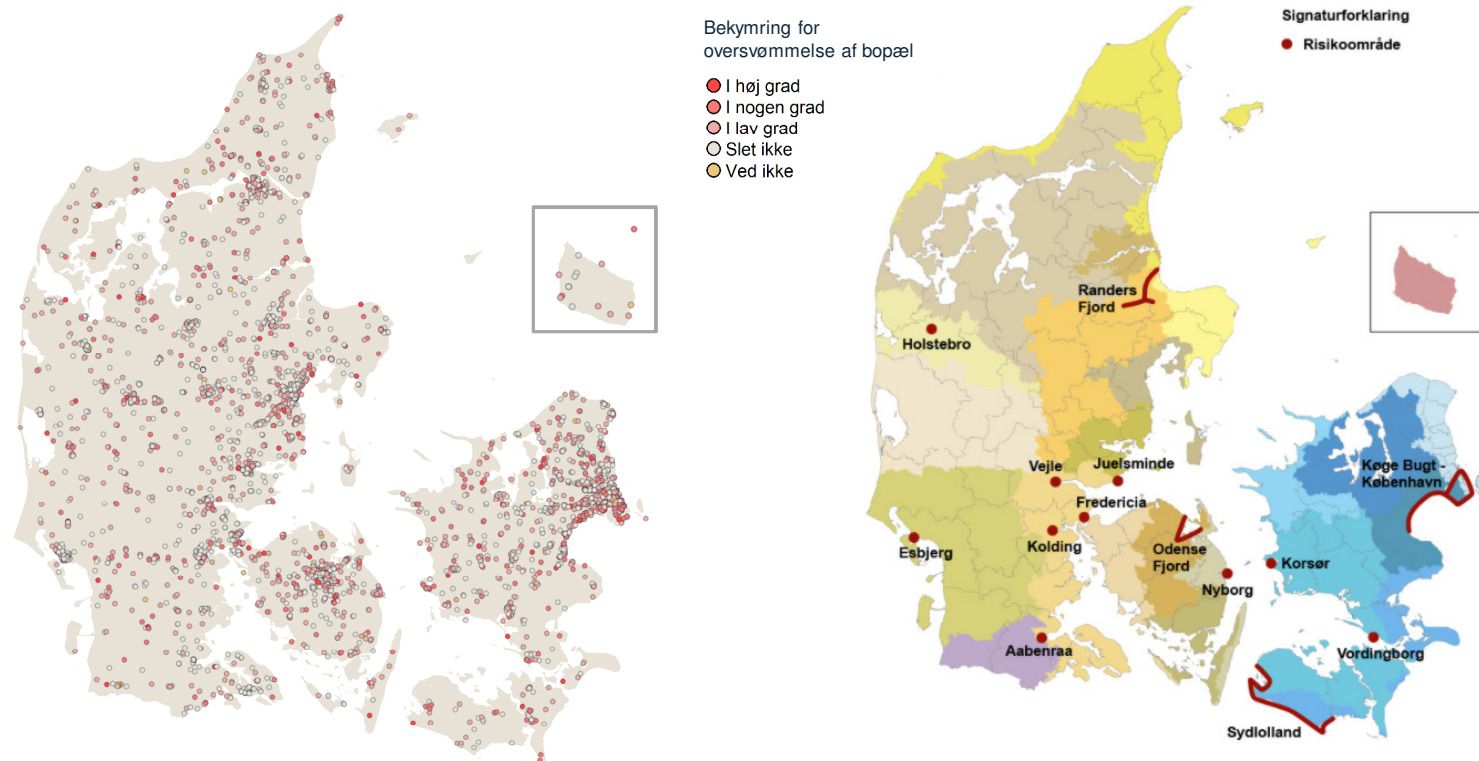
Graden af bekymring for oversvømmelse af bopæl varierer på tværs af Danmark – der synes især at være mange, der bekymrer sig omkring Køge Bugt

På tværs af Danmark er der variation i, hvor meget borgerne bekymrer sig om oversvømmelse af deres bopæl

Prikkerne på kortet til venstre viser deltagerens bopælsadresse. Jo mørkere prikken er, jo mere bekymrer borgeren sig om oversvømmelse af sin bopæl. Her ses, at bekymringerne varierer på tværs af hele Danmark.

Visualiseringen indikerer en høj grad af bekymring blandt borgere bosat i området omkring Køge Bugt

På kortet ses, at der er en relativ stor koncentration af mørkerøde prikker i området omkring Køge Bugt – som også er et udpeget risikoområde. Der synes altså at være flere borgere i dette område, der bekymrer sig om oversvømmelse af deres bopæl. Ud fra visualiseringen alene kan vi dog ikke fastslå, om der statistisk set er en højere grad af bekymringer hos borgerne bosat i Køge Bugt.

Forklaring: Som en del af spørgeskemaet har respondenterne angivet deres bopælsadresse. Ved at sammenholde bopælsadressen med, hvor bekymret borgeren er for oversvømmelse af sin bopæl, kan vi se, om graden af bekymringer varierer på tværs af Danmark.

Klimaforandringernes påvirkning på borgernes og virksomhedernes adfærd og trivsel

Størstedelen af danske husejere angiver, at de enten ikke har forsikret deres ejendom mod oversvømmelse, eller at de er i tvivl, om de har

Flere danskere synes at tro, at de er forsikret mod oversvømmelse fra grundvand, end der reelt er forsikret

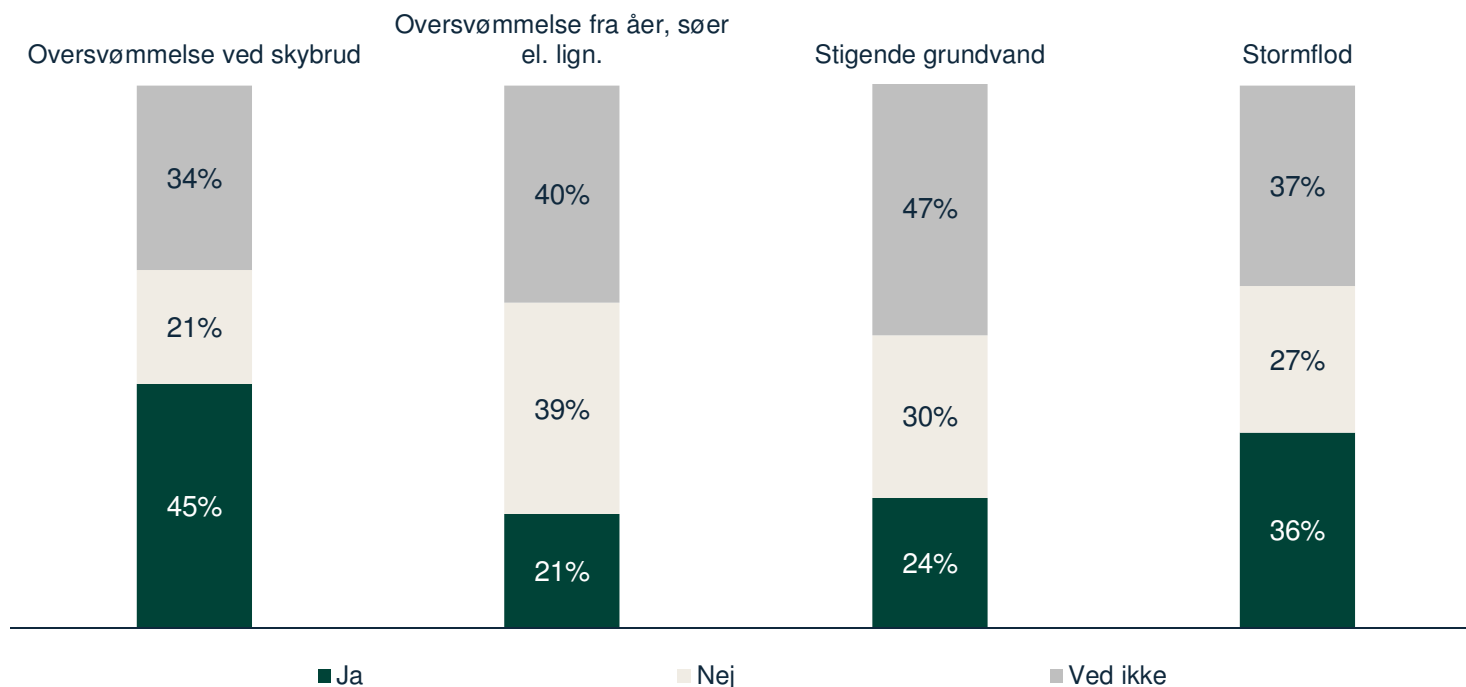
24% af danskerne angiver at være forsikret mod stigende grundvand. Dog er det de færreste husforsikringer, der indeholder denne type dækning*. Dette indikerer, at mange tror, at de er forsikret mod noget som de ikke er.

Danskere med et bredt kendskab til forebyggelsesindsatser er oftere også forsikret mod oversvømmelse

Dem, som kender over tre indsatser til forebyggelse af oversvømmelse, har oftere forsikret sig mod skybrud end dem, der kender to eller færre indsatser. Samme mønster ser vi ved forsikring ved stormflod. Der er ingen sammenhæng mellem kendskab til indsatser og forsikring mod oversvømmelse fra åer, søer eller stigende grundvand.

Er din helårsbolig (herunder have og jordareal) forsikret imod skader fra...

Procent

Klimaforandringernes påvirkning på borgernes og virksomhedernes adfærd og trivsel

Størstedelen af danske husejere angiver, at de enten ikke har forsikret deres ejendom mod oversvømmelse, eller at de er i tvivl, om de har

Mænd og ældre har oftere styr på om deres ejendom er forsikret end kvinder og unge

Blandt kvinderne er 42% i tvivl, om deres ejendom er forsikret mod oversvømmelse ved skybrud, og 45% er i tvivl, om den er forsikret mod oversvømmelse fra stormflod. Blandt mændene er det kun 26%, der er i tvivl ved oversvømmelse fra skybrud og 29% ved oversvømmelse fra stormflod. Blandt de 18-34 årige er det op mod halvdelen, der er i tvivl om de har forsikring mod skader ved begge typer oversvømmelser.

Danskere med et bredt kendskab til forebyggelsesindsatser er oftere også forsikret mod oversvømmelse

Dem, som kender over tre indsatser til forebyggelse af oversvømmelse, har oftere forsikret sig mod skybrud end dem, der kender to eller færre indsatser. Samme mønster ser vi ved forsikring ved stormflod.

Er din helårsbolig (herunder have og jordareal) forsikret imod skader fra...

Procent

Oversvømmelse ved skybrud

Stormflod

■ Ja

■ Nej

■ Ved ikke

En lav andel af virksomhederne angiver at være forsikret mod skader fra oversvømmelse, og mange virksomheder har ikke styr på, om de er forsikret

Mange virksomheder ved ikke, om de er forsikret imod skader fra oversvømmelse

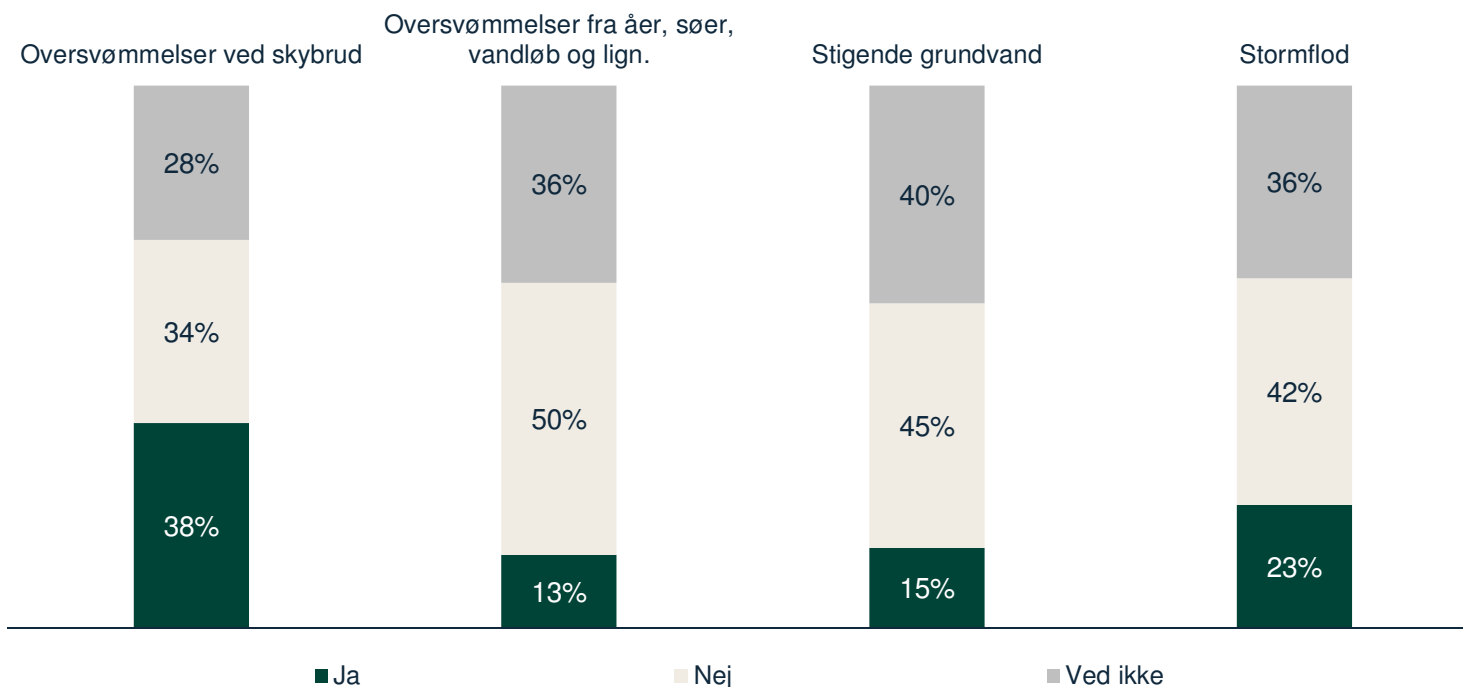
Mellem 28% og 40% af virksomhederne ved ikke, om de har en forsikring imod skader fra de forskellige typer af oversvømmelse. Flest virksomheder (38%) angiver at være forsikret imod skader fra oversvømmelse ved skybrud. Dernæst kommer skader fra stormflod, som 23% angiver at være forsikret imod. Kun ganske få angiver at være forsikret mod skader fra stigende grundvand (15%) og oversvømmelse fra åer, søer, vandløb og lignende. (13%).

Den lave forsikringsgrad er særligt problematisk for større virksomheder med servere placeret i kælderen*

Mange store virksomheder har placeret deres serverrum i kælderniveau. Dette kan være problematisk i de områder, hvor der er i risiko for at blive ramt af opadstigende grundvand.

Er din virksomhed forsikret imod skader fra følgende...

Procent

En lav andel af virksomhederne angiver at være forsikret mod skader fra oversvømmelse, og mange virksomheder har ikke styr på, om de er forsikret

Mange virksomheder ved ikke om de er forsikret imod skader fra oversvømmelse

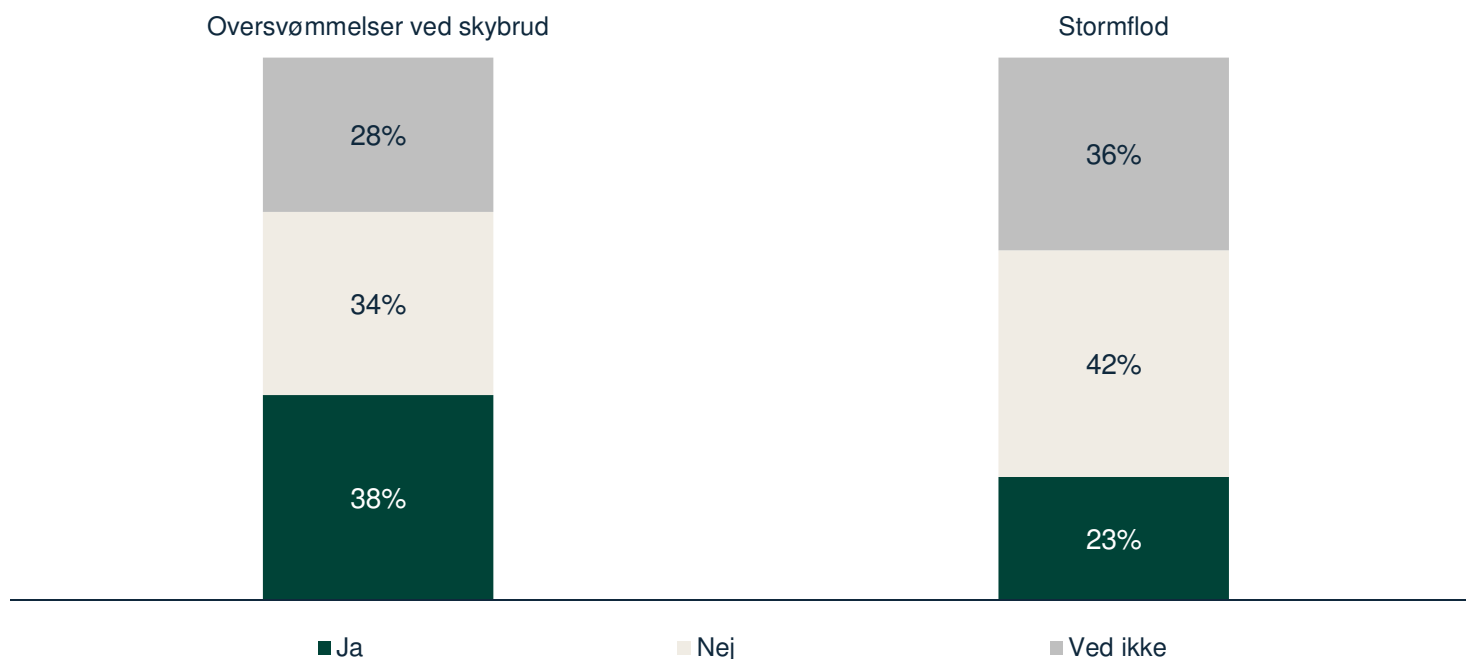
En stor andel af virksomhederne ved med andre ord ikke, om de ville være dækket af en forsikring, hvis uheldet var ude, og de blev ramt af oversvømmelse.

Den selvangivne forsikringsgrad varierer på tværs af de to typer af forsikring

Mens 38% af virksomhederne angiver at være forsikret imod oversvømmelse ved skybrud, er det 23% som angiver at være forsikret ved stormflod.

Er din virksomhed forsikret imod skader fra følgende...

Procent

Klimaforandringerne påvirkning på borgernes og virksomhedernes adfærd og trivsel

38% af danske husejere har enten ikke forebygget mod oversvømmelse eller ved ikke, om de har – hyppig rens af tagrende er den mest anvendte forebyggelse

Yngre forebygger mindre end midaldrende og ældre

På tværs af stort set alle kategorierne er der en lavere andel blandt de 18 til 34-årige, som svarer, at de har brugt indsatsen til at forebygge mod oversvømmelse sammenlignet med de ældre aldersgrupper.

Bredt kendskab hænger sammen med mere forebyggelse

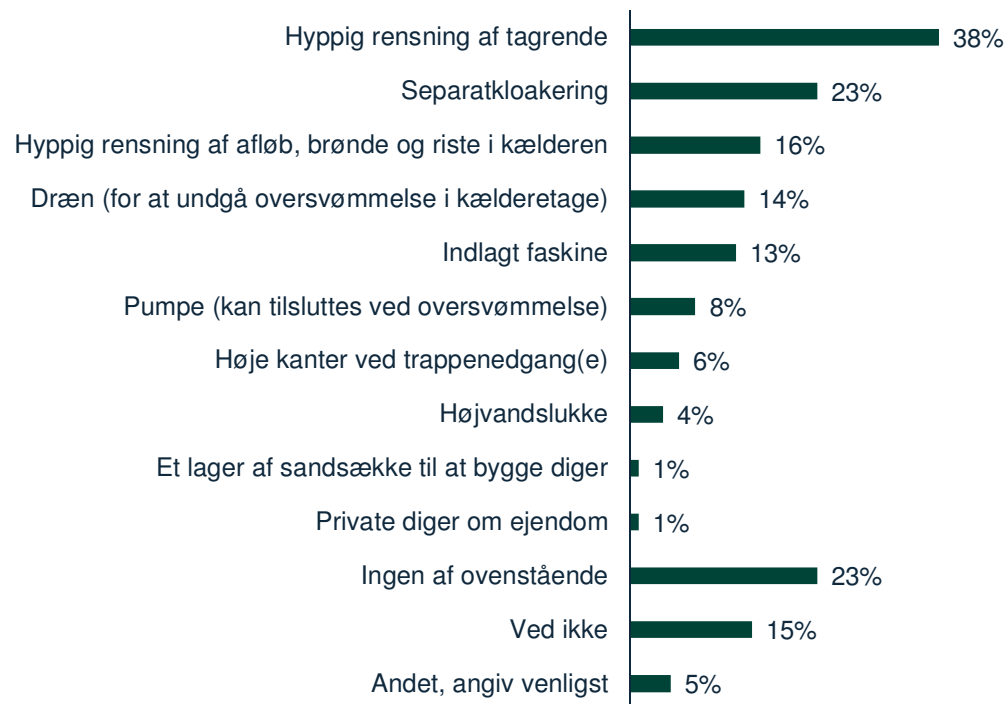
Dem, som har bredt kendskab til forebyggelsesindsatser (kender fem eller flere indsatser) har generelt forebygget mere på tværs af alle kategorierne, sammenlignet med dem, der kender to eller færre indsatser.

Tendens til bedre forebyggelse blandt dem, der vurderer boligen er i risiko

Borgere, hvis bolig har en høj selv vurderet risiko for oversvømmelse, har oftere forebygget boligen, end borgere der vurderer, at risikoen for oversvømmelse er lav..

Hvilken af følgende måder er din helårsbolig forebygget mod oversvømmelse?

Procent

Blandt fritidshusejere, som er bekymrede for oversvømmelse, er det 45% som enten ikke forebygger eller ikke ved, om de gør

Mange fritidshusejere forebygger ikke – selvom de er bekymret for oversvømmelse

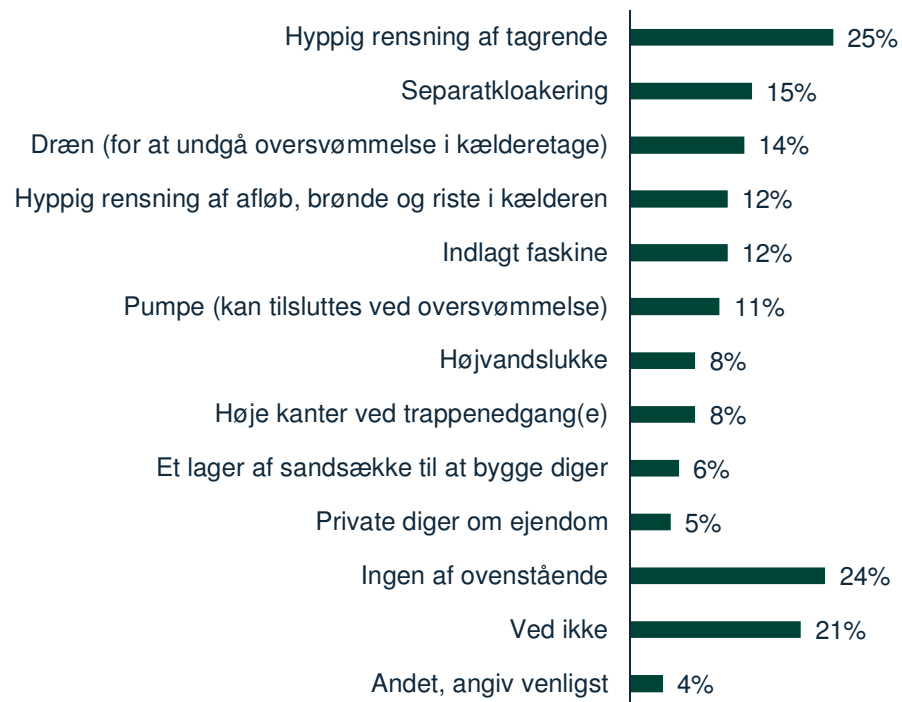
24% af fritidshusejerne, som er bekymrede for oversvømmelse, har ikke gjort noget for at forebygge. Samtidig svarer 21%, at de ikke ved, om de har forebygget imod oversvømmelse. Der er altså en stor andel, som er bekymret for oversvømmelse, men samtidig ikke har forebygget eller ikke ved, om de har gjort det.

Det er de samme forebyggelsesindsatser, der går igen blandt husejere og fritidshusejere

Ligesom blandt husejerne er der flest fritidshusejere, der har forebygget med hyppig rens af tagrende, separatkloakering, dræn og hyppig rens af afløb. Ligesom blandt husejere er private diger om ejendom den forebyggelsesindsats, som færrest har sikret deres fritidshus med.

Hvilken af følgende måder er din fritidsbolig forebygget mod oversvømmelse?

Procent

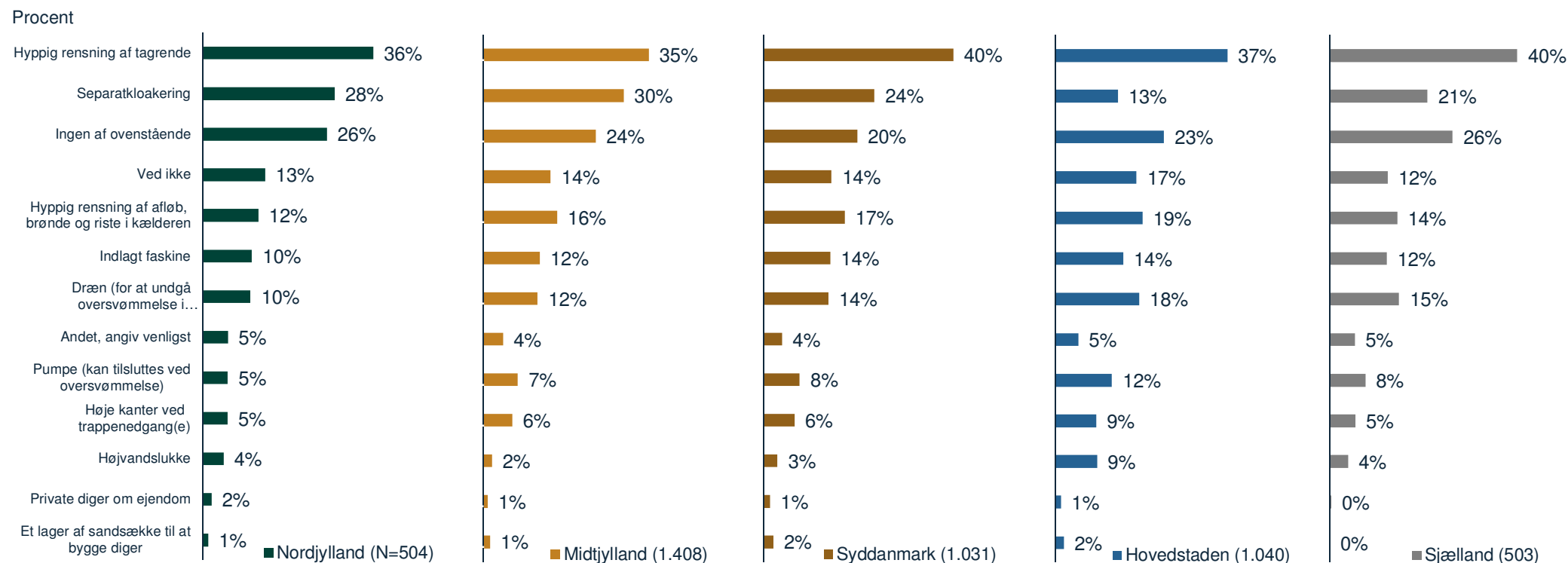

Klimaforandringerne påvirkning på borgernes og virksomhedernes adfærd og trivsel

Der er forskel på, hvordan borgerne forebygger på tværs af regioner, fx anvendes dræn oftere i Region Hovedstaden end i de andre regioner

Hvilken af følgende måder er din helårsbolig forebygget mod oversvømmelse?

Klimaforandringerne påvirkning på borgernes og virksomhedernes adfærd og trivsel

Kun 9% af borgerne forventer, at der vil være behov for klimatilpasning i de næste fem år, og kun 13% forventer, der vil være behov for det på længere sigt

Der er forskel på forventningerne på tværs af alder

En større andel af borgerne under 55 år, svarer at de forventer, at der vil være behov for klimatilpasning de næste fem år sammenlignet med borgerne, der er 55+ år.

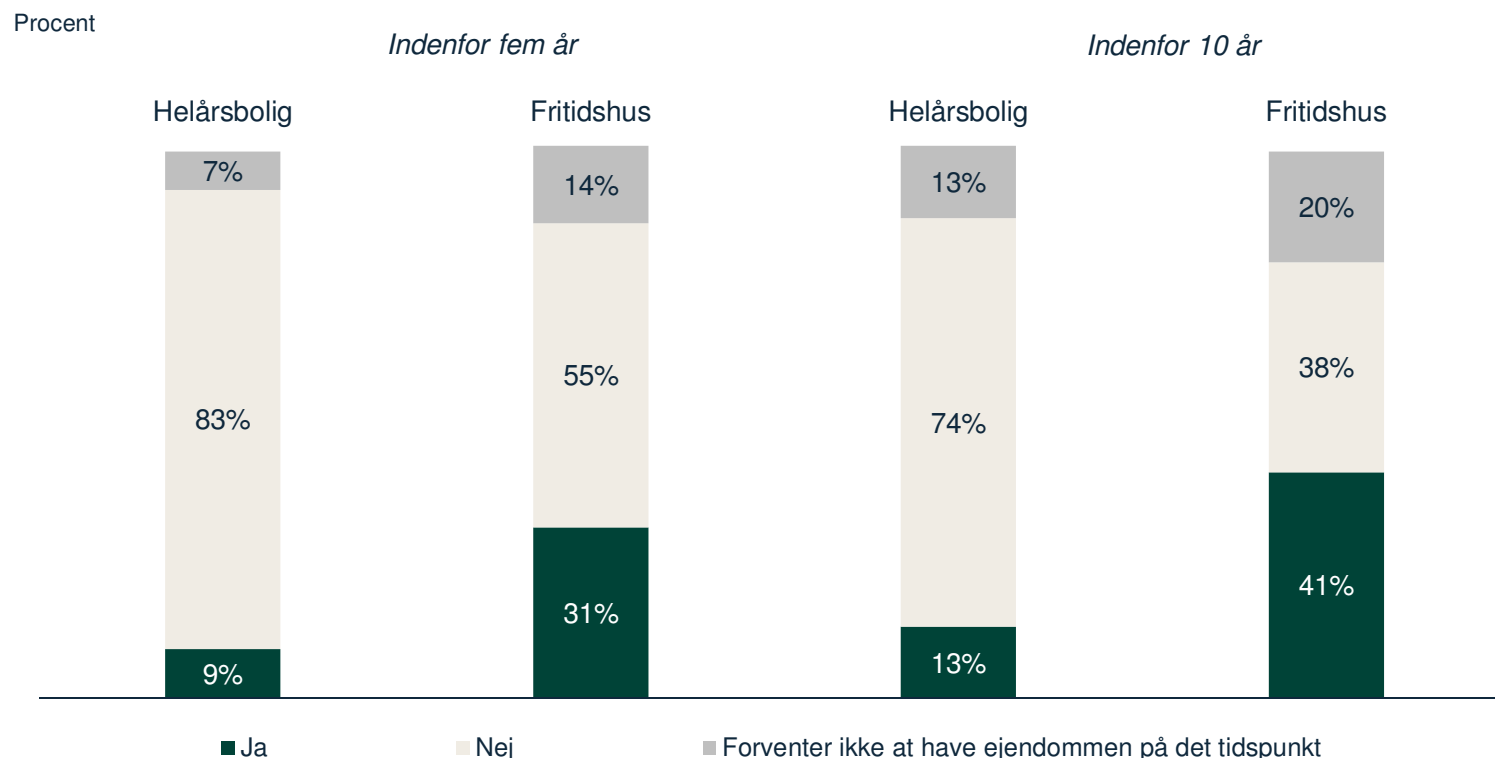
Selvurderet risiko for oversvømmelse af bolig hænger sammen med forventning til klimatilpasning

Borgere, der vurderer, at deres bolig har risiko for at blive oversvømmet forventer i højere grad, at der vil blive behov for klimatilpasning sammenlignet med borgere, der ikke vurderer deres bolig er i risiko for oversvømmelse.

Forventninger hos fritidshusejere

31% af fritidshusejerne forventer et behov for investering i klimatilpasning indenfor fem år. Denne højere andel kan hænge sammen med, at der er mange fritidshusejere som ikke forebygger i dag.

Forventer du, at der vil være behov for investeringer i forebyggelse af din bolig imod oversvømmelse...*

Helårsbolig: N = 2.173. Spørgsmålet er alene stillet til husejere.

Fritidshus: N = 263. Spørgsmålet er alene stillet til de fritidshusejere, som er bekymrede for at deres fritidsbolig rammes af oversvømmelse..

Flest husejere forventer at investere i dræn og pumpe i fremtiden for at forebygge oversvømmelse af deres ejendom(me)

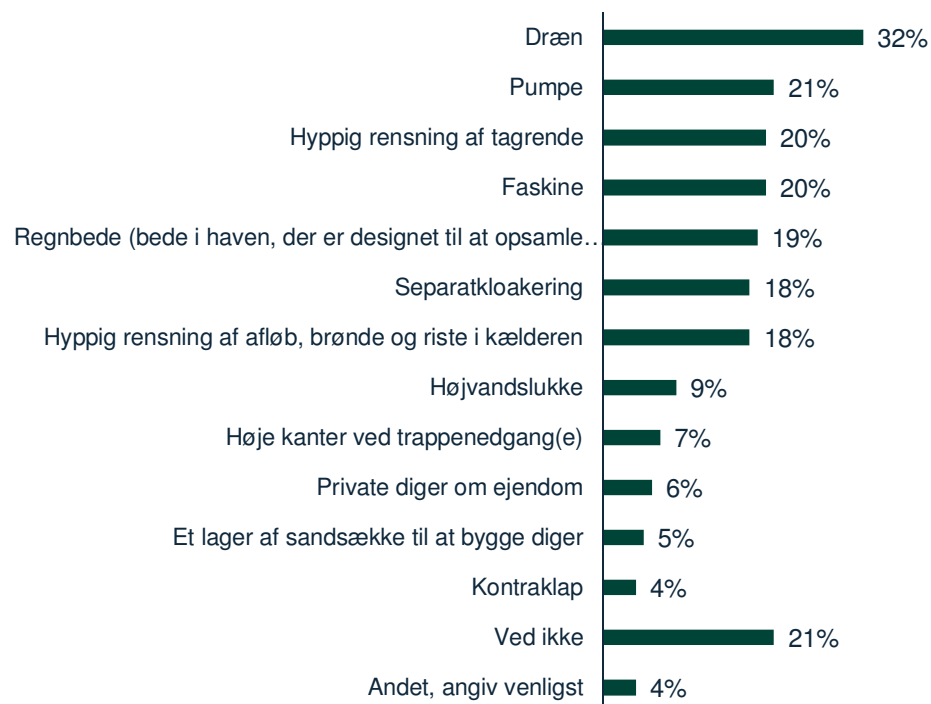
De indsatser, som husejerne vil investere i i fremtiden, er også de indsatser, der er mest udbredte i dag

De indsatser, som ligger i toppen af listen over forventede investeringer, er de samme som topper listen over indsatser, som borgerne forebygger med i dag. Rækkefølgen er dog forskellig. Hyppig rens af tagrende og separatkloakering er blandt de tiltag som flest forebygger med i dag, mens pumpe og dræn topper listen over forventede investeringer.

De indsatser, som er mindst udbredte i dag, er også de indsatser, som færrest forventer at investere i i fremtiden – dette dækker bl.a. private diger om ejendom og et lager af sandsække til at bygge dige.

Hvad forventer du at investere i for at forebygge din(e) nuværende ejendom(me) mod oversvømmelse?

Procent

Klimaforandringernes påvirkning på borgernes og virksomhedernes adfærd og trivsel

37% vurderer, at deres bolig ikke er i risiko for at blive oversvømmet. 38% vurderer deres bolig har lav risiko, mens 7% vurderer risikoen er medium til høj

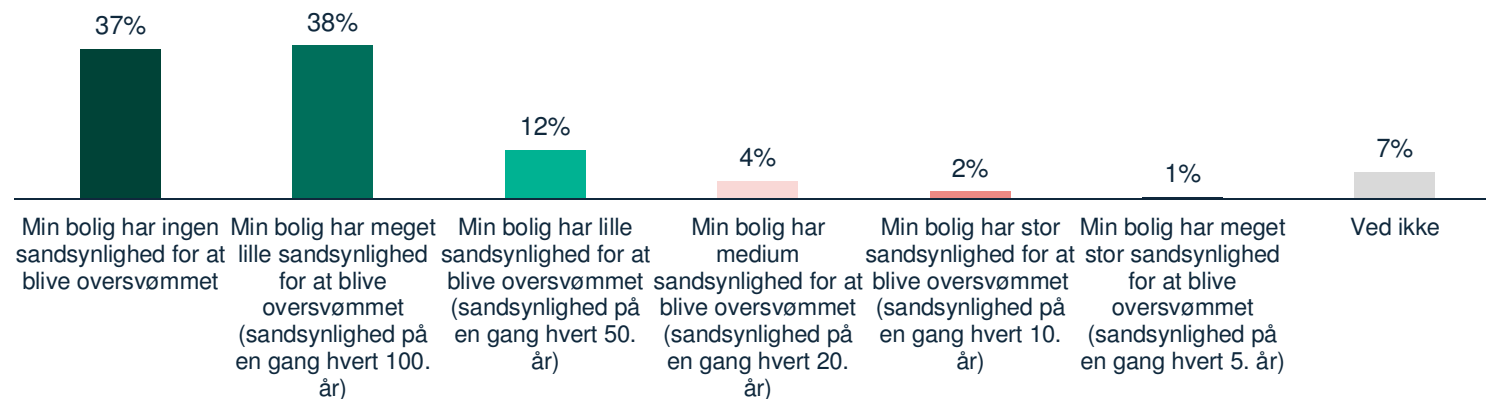
En større andel af mænd og borgere over 35 år vurderer, at deres bolig ikke er i risiko for oversvømmelse

En større andel af mænd (42%) vurderer, at deres bolig ikke har nogen sandsynlighed for at blive oversvømmet sammenlignet med kvinder, hvor andelen er 32%. Dette tyder altså på, at mænd er tilbøjelige til at vurdere risikoen som lavere end kvinder er.

Ligeledes vurderer en større andel af borgerne over 35 år, at der ikke er nogen risiko for, at boligen oversvømmes sammenlignet med borgere under 35 år. Her kan en øget klimabevidsthed blandt de yngre muligvis være en del af forklaringen på forskellen.

Efter dit bedste kendskab, hvad er sandsynligheden for, at din nuværende bolig bliver oversvømmet (af vand fra havet, åer, vandløb, grundvand el. regnvand)?

Procent

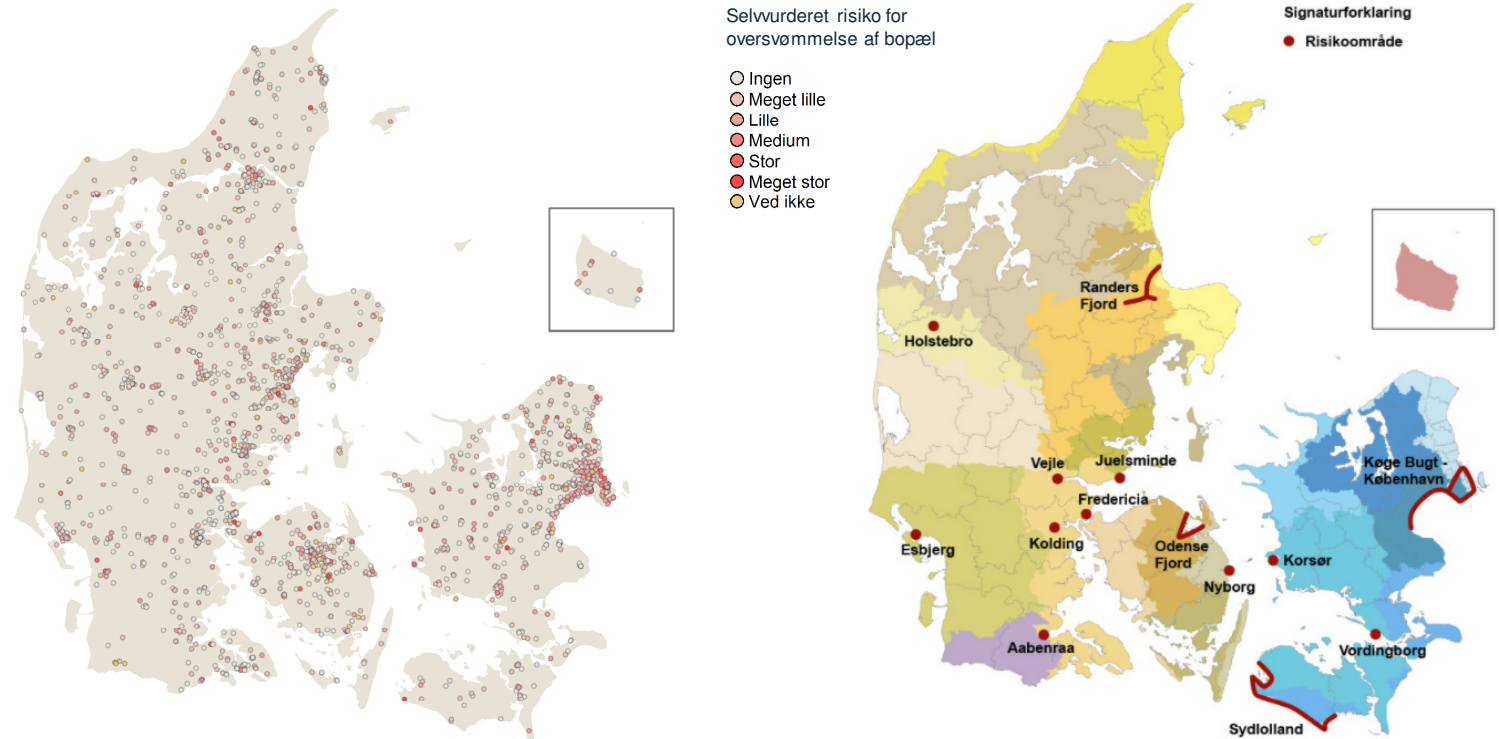
Graden af selvvurderet risiko for oversvømmelse af bopæl varierer på tværs af Danmark – de fleste vurderer, at der er lav eller ingen risiko for oversvømmelse

På tværs af Danmark, vurderer de fleste respondenter, at der er lav eller ingen risiko for oversvømmelse af deres bopæl

Prikkerne på kortet til venstre viser deltagerens bopælsadresse. Jo mørkere prikken er, jo større risiko vurderer borgeren der er for oversvømmelse af bopælen. På tværs af Danmark ser vi flest hvide eller lyse prikker, som indikerer en lav selvvurderet risiko for oversvømmelse.

Stor selvvurderet risiko i Hovedstadsområdet og Køge Bugt

På kortet ses dog også en relativ stor koncentration af mørkerøde prikker i området omkring Hovedstaden og Køge Bugt. Kortet indikerer altså, at der er en høj selvvurderet risiko for oversvømmelse blandt borgere bosat i dette område. Ud fra visualiseringen alene kan vi dog ikke fastslå, om der statistisk set er en højere selvvurderet risiko for oversvømmelse blandt borgere bosat i Hovedstaden og langs Køge Bugt.

Forklaring: Som en del af spørgeskemaet har respondenterne angivet deres bopælsadresse. Ved at sammenholde bopælsadressen med deres selvvurderede risiko for oversvømmelse af bopælen, kan vi se, om hvordan borgernes selvvurderede risiko for oversvømmelse varierer på tværs af Danmark.

Flest husejere forventer at investere i dræn og pumpe i fremtiden for at forebygge oversvømmelse af deres ejendom(me)

Klar sammenhæng mellem bekymringer for oversvømmelse (af bopæl og som en konsekvens af klimaforandringer) og selv vurderet sandsynlighed for at bopælen rammes af oversvømmelse.

Bekymring for at bopæl oversvømmes hænger sammen med vurderet sandsynlighed for at bopælen oversvømmes. Jo større sandsynlighed jo mere bekymrer borgerne sig for at deres bopæl bliver ramt.

Forklaring: Respondenterne er inddelt i 6 grupper baseret på sandsynligheden for, at deres bopæl bliver oversvømmet (selv vurderet). Størrelsen på cirklerne indikerer, hvor mange respondenter, der er i hver gruppe, dvs. jo større cirklen er, jo flere respondenter er der i gruppen. For hver gruppe er der beregnet et gennemsnit for, hvor bekymret gruppen er for oversvømmelse som en konsekvens af klimaforandringerne (y-aksen), og hvor bekymret gruppen er for oversvømmelse af deres egen bopæl (x-aksen). Cirklerne er så placeret i koordinatsystemet, hvor deres x- og y-værdi skær hinanden

Sammenhæng mellem bekymring for oversvømmelse som en konsekvens af klimaforandringerne, oversvømmelse af bopæl og selv vurderet sandsynlighed for at ens bopæl rammes af oversvømmelse.

Gennemsnit

Slet ikke

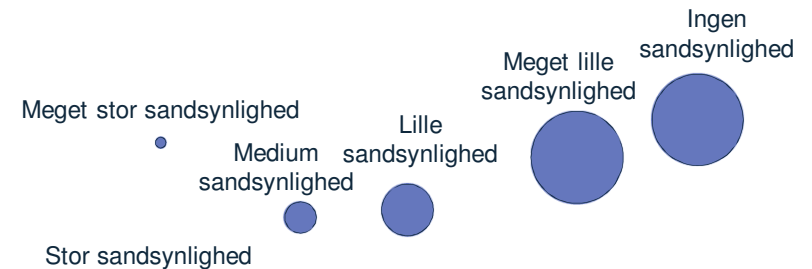
Bekymring for oversvømmelse som en konsekvens af klimaforandringerne

I høj grad

Meget bekymret

Bekymring for oversvømmelse af bopæl

Slet ikke bekymret

Få borgere har opsøgt information om sandsynligheden for, at deres ejendom oversvømmes – andelen er endnu lavere blandt virksomhederne

En større andel af unge har opsøgt information

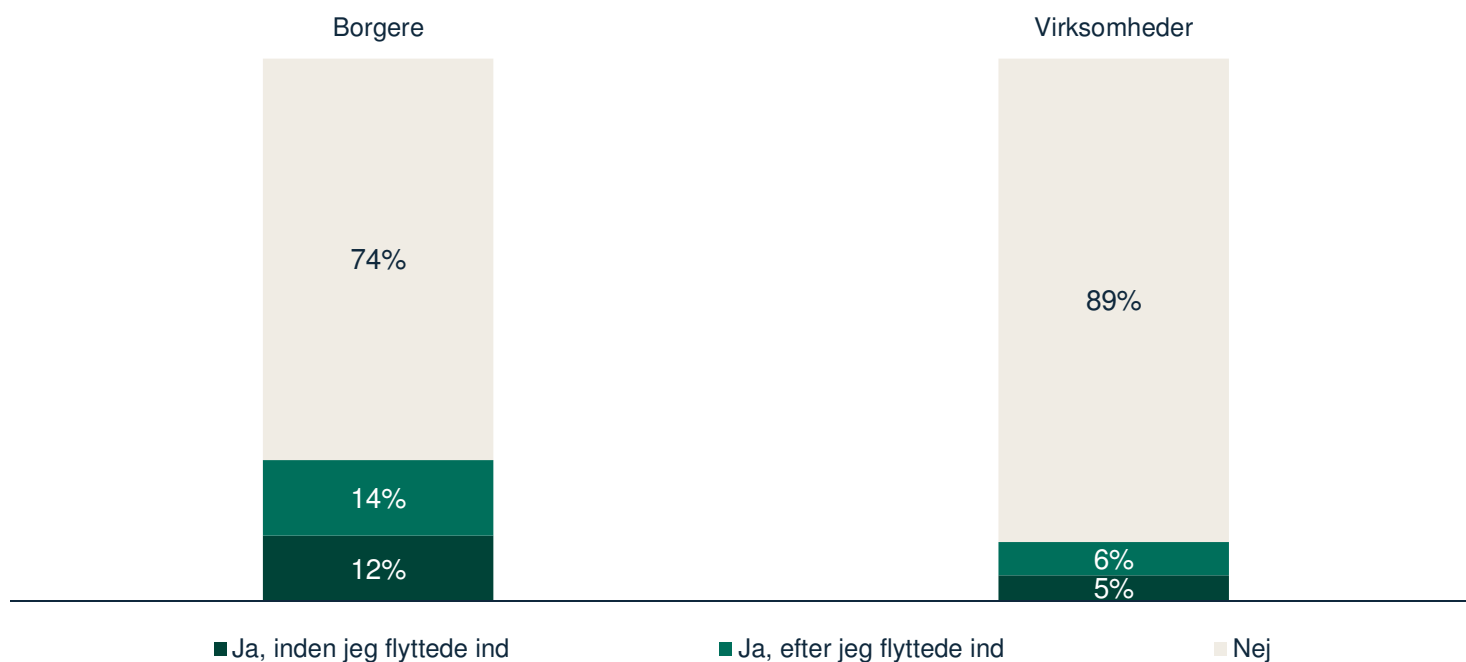
En større andel af de 18-35-årige har opsøgt information om sandsynligheden for oversvømmelse af ejendommen inden de flyttede ind sammenlignet med borgere over 55 år.

Bekymring for oversvømmelse og at opsøge information *efter* man er flyttet ind hænger sammen

Borgere som i høj grad er bekymrede for, at deres bolig bliver oversvømmet, opsøger oftere information om risiko for oversvømmelse sammenlignet med borgere, der i lav grad eller slet ikke er bekymrede. Disse borgere er altså formentlig blevet opmærksomme på oversvømmelsesrisikoen for boligen efter de er flyttet ind, hvilket har ført til bekymringer hos dem.

Har du opsøgt information om sandsynligheden for, at ejendommen/virksomheden bliver oversvømmet?

Procent

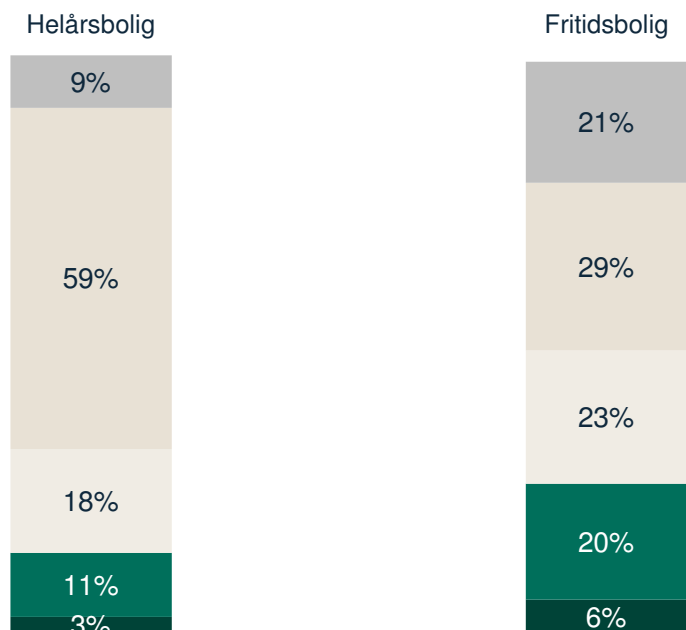
Borgere: N = 2.173. Spørgsmålet er alene stillet til husejere.
Virksomheder: N = 1.029.

Klimaforandringerne påvirkning på borgernes og virksomhedernes adfærd og trivsel

Risiko for oversvømmelse fylder langt mere i danskernes overvejelser ved fremtidig køb af bolig, end det gjorde sidste gang de købte bolig

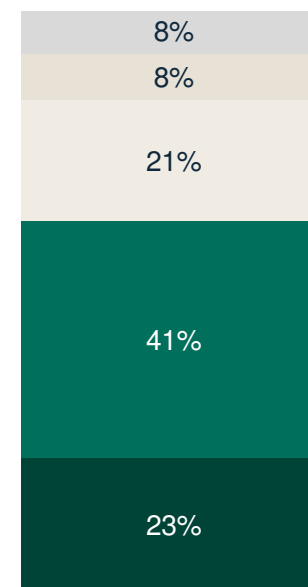
I hvilken grad havde overvejelser om risiko for oversvømmelse betydning for dit seneste køb af...?

Procent

I hvilken grad vil overvejelser om risiko for oversvømmelse have betydning for et fremtidigt køb af ejendom (helårsbolig eller fritidshus)?

Procent

■ I høj grad

■ I nogen grad

■ I mindre grad

■ Slet ikke

■ Ved ikke

Helårsbolig: N = 2.173. Spørgsmålet er alene stillet til husejere.

Fritidshus: N = 263..Spørgsmålet er alene stillet til de fritidshusejere, som er bekymrede for at deres fritidsbolig rammes af oversvømmelse.

Fremtidigt køb: N=3.818. Spørgsmålet er stillet til alle respondenter. 16% har angivet, at de ikke kommer til at købe ejendom i fremtiden. Denne gruppe er frasortet i denne oversigt.

Holdninger til klimatilpasning og danskernes syn på forskellige tilpasningsscenarier

Epinion

Få danskere har stærke holdninger til tilbagetrækning – størstedelen er dog enige i, at man må acceptere, at nogle områder ikke kan beskyttes

Mænd og borgere over 35 år er mere enige i udsagnet end kvinder og unge

En større andel af mænd er enige i udsagnet end kvinder, og de har også en stærkere holdning (flere svarer "helt enig"). Borgere over 35 år er også mere enige i udsagnet end unge mellem 18 og 34 år.

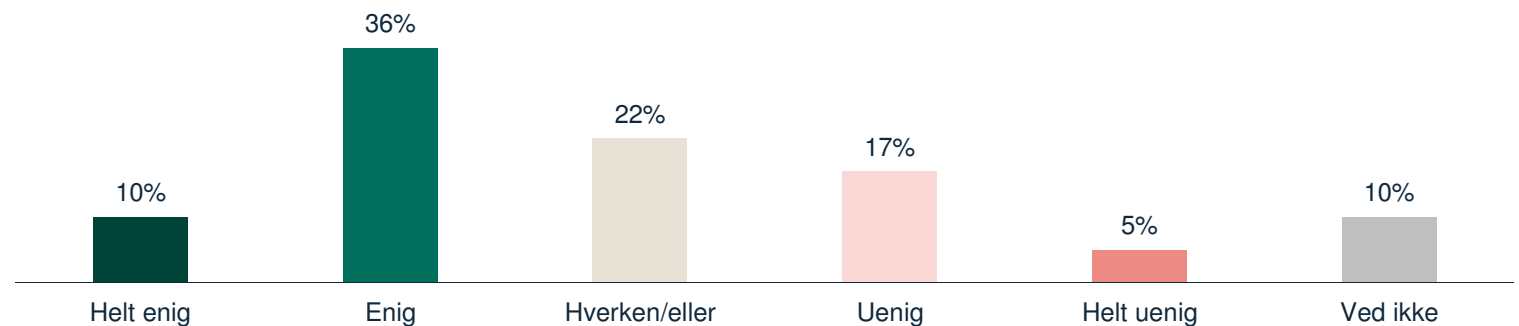
Borgere med højt kendskab er mere polariserede i deres holdninger til tilbagetrækning end borgere med lavt kendskab

Borgere med højt kendskab til indsatser imod kysterrosion deler sig i højere grad i to lejre, der enten er enige eller uenige i udsagnet, end borgere med lavt kendskab. Resultatet tyder på, at højere kendskab gør borgerne bedre i stand til at danne en holdning til tilbagetrækning.

Der er forskel på husejere og ikke-husejeres holdninger

Husejere er generelt mere enige i udsagnet end ikke-husejere.

Nogle områder i Danmark (f.eks. langs kysten) risikerer at opleve så omfattende ødelæggelser som følge af klimaforandringerne, at vi må acceptere, at de ikke kan beskyttes.

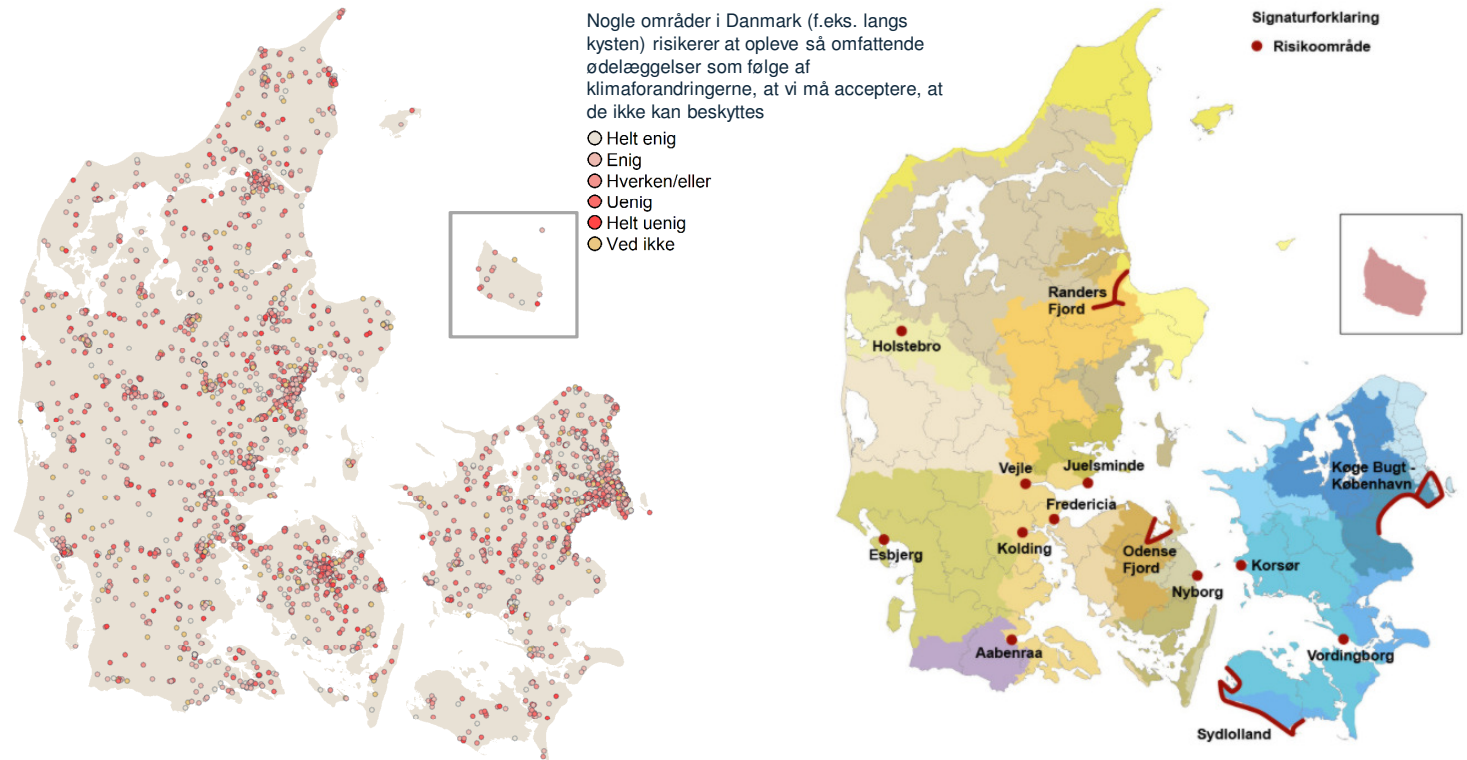
Holdningen til tilbagetrækning varierer på tværs af Danmark – mange er også i tvivl om, hvad de mener om tilbagetrækning

Holdningen til tilbagetrækning varierer over hele landet og mange er i tvivl om, hvad de skal mene

Prikkerne på kortet til venstre viser deltagerens bopælsadresse. Jo mørkere prikken er, jo mere enig er borgeren i, at man må acceptere at nogle områder ikke kan beskyttes. Kortet viser, at holdningen til tilbagetrækning varierer over hele landet. Derudover ser vi mange gule prikker (angiver "ved ikke" besvarelser), hvilket betyder at mange er i tvivl om, hvad de mener om tilbagetrækning.

Stor modstand mod tilbagetrækning i nogle risikoområder

På kortet ses også en relativ stor koncentration af mørkerøde prikker ved den nordjyske kyst, Limfjorden og Odense Fjord. Det kunne altså tyde på, at mange borgere er imod tilbagetrækning i disse områder. Ud fra visualiseringen alene kan vi dog ikke fastslå, om der statistisk set er en større modstand mod tilbagetrækning blandt borgere bosat i Nordjylland, Limfjorden og Odense.

Forklaring: Som en del af spørgeskemaet har respondenterne angivet deres bopælsadresse. Ved at sammenholde bopælsadressen med deres holdning til tilbagetrækning, kan vi se, hvordan holdningerne varierer på tværs af Danmark.

Størstedelen af danskerne ønsker en helhedsorienteret klimatilpasning, selv hvis det er dobbelt så dyrt

Mænd og borgere mellem 35 og 54 år foretrækker sjældnere helhedsorienterede løsninger

Færre mænd end kvinder foretrækker helhedsorienterede løsninger. Det samme ser vi hos de 35-54 årige, som også i mindre grad ønsker helhedsorienterede løsninger end de øvrige aldersgrupper. De unge er derimod den aldersgruppe, hvor flest ønsker indsatser, der løser flere samfundsbehov.

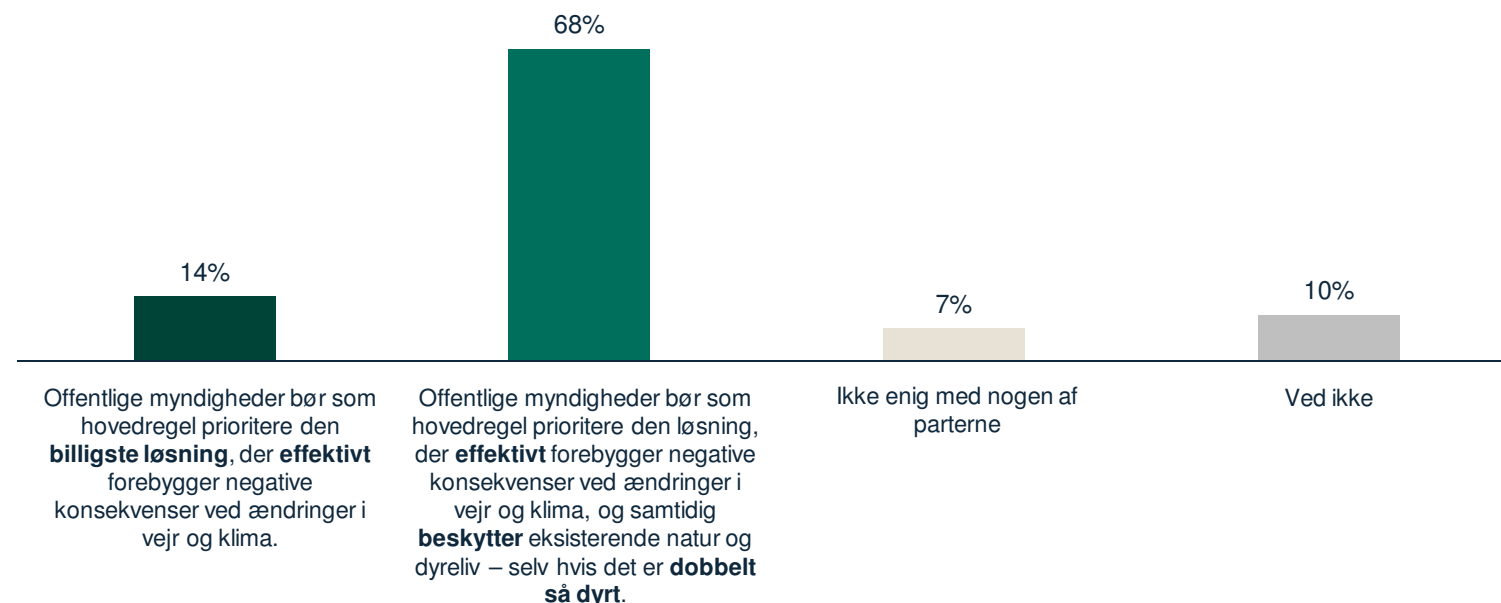
Højt kendskab til kysterosion hænger sammen med præference for helhedsorienterede løsninger

Borgere med højt kendskab til indsatser imod kysterosion foretrækker i højere grad helhedsorienterede løsninger end borgere med lavt eller intet kendskab.

Præferencerne varierer på tværs af husejere og ikke-husejere

Husejere foretrækker i mindre grad helhedsorienterede løsninger end ikke-husejere.

Nu kommer to syn på offentlige udgifter til forebyggelse af oversvømmelse og kysterosion som følge af ændringer i vejr og klima.

At beskytte naturområder bør, ifølge danskerne, være det vigtigste fokusområde for politikerne i klimatilpasningen

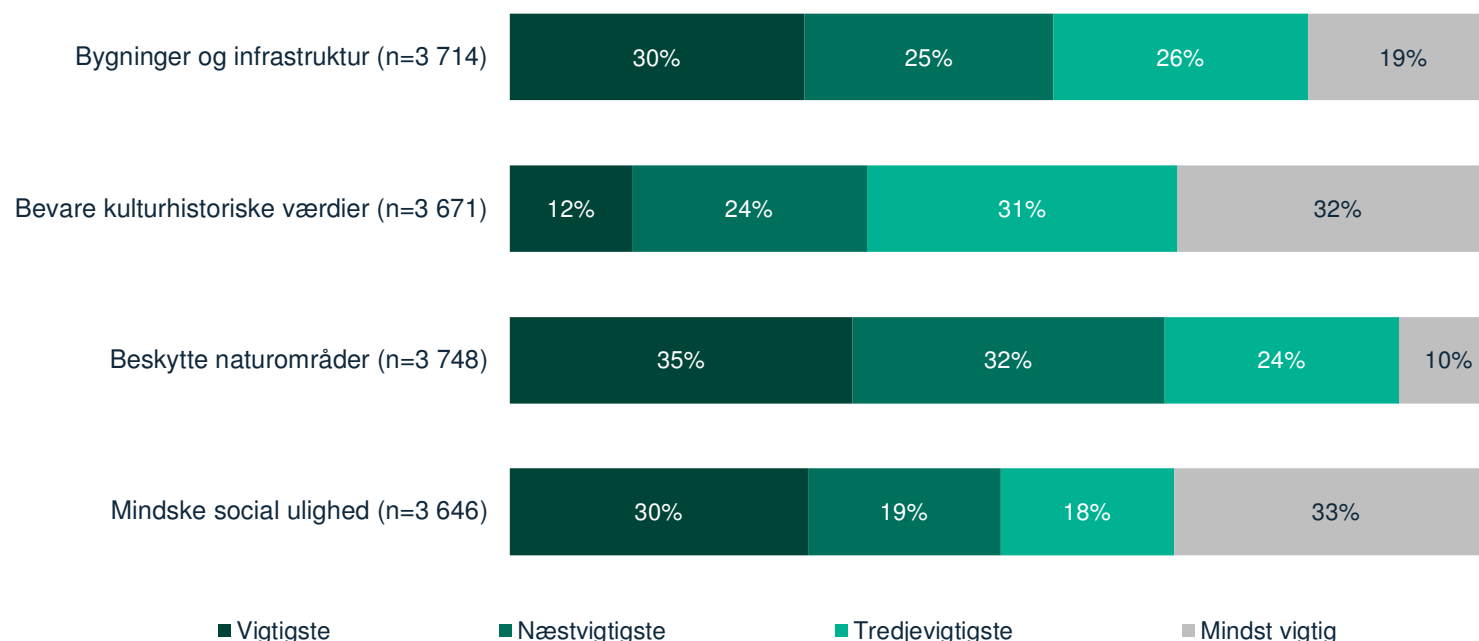
Det tyder på, at danskerne finder stor merværdi i synergien mellem natur og klimatilpasning

35% vælger beskyttelse af naturområderne, som det vigtigste hensyn i klimatilpasningen. Det tyder altså på, at danskerne finder stor merværdi i synergien mellem natur og klimatilpasning. Bygninger og infrastruktur samt at mindske social ulighed er de næstvigtigste hensyn i klimatilpasningen ifølge danskerne.

Kun få danskere svarer, at beskyttelse af naturområder er det mindst vigtige hensyn i klimatilpasningen

Kun 10% af danskerne finder beskyttelse af naturområder som det mindst vigtige hensyn politikerne fokuserer på i klimatilpasningen.

Rangér venligst disse konsekvenser ud fra, hvad du mener er vigtigst, at politikerne fokuserer på i klimatilpasningen. 1=Vigtigst, 4=Mindst vigtigt.

Holdninger til klimatilpasning og danskernes syn på forskellige tilpasningsscenarier

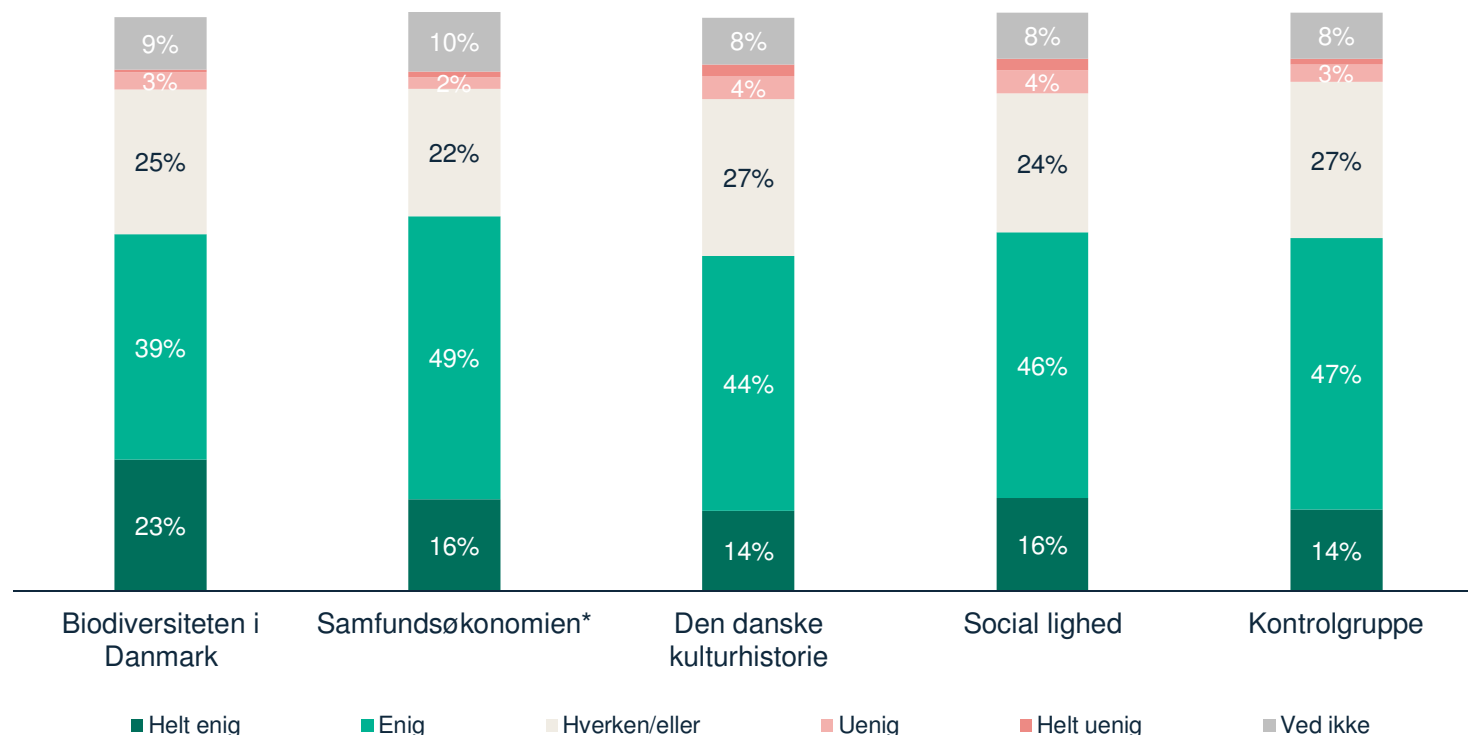
Når danskerne præsenteres for negative konsekvenser af klimaforandringerne for biodiversiteten, bakker de i højere grad op om at afsætte midler til klimatilpasning

Information om negative konsekvenser for biodiversiteten øger tilslutning til klimatilpasning

Surveyeksperimentet viser at opbakningen til at afsætte flere midler til klimatilpasning øges, når borgerne får viden om de negative konsekvenser klimaforandringerne har for biodiversiteten. Blandt dem, som har fået information om konsekvenserne for biodiversiteten, svarer 9%-point flere, at de er "helt enige i", at der skal afsættes flere midler til klimatilpasning, sammenlignet med kontrolgruppen, som ikke har fået information om konsekvenser ved klimaforandringerne.

Forklaring: Surveyeksperimentet består i at inddele respondenterne tilfældigt i fem grupper, hvoraf de fire grupper præsenteres for *forskellige konsekvenser* af klimaforandringerne, mens den femte gruppe (kontrolgruppen) ikke præsenteres for noget. Bagefter svarer grupperne på det *samme spørgsmål* om, hvorvidt man bør afsætte flere samfundsmidler til klimatilpasning. Forskellene i holdninger mellem grupperne (herunder hvor mange der er enige i udsagnet) er udtryk for den effekt, som informationen om konsekvenserne af klimaforandringerne har på deres holdninger.

Der bør afsættes flere samfundsmidler til at tilpasse ændringerne i vejret, så vi undgår de negative konsekvenser heraf

N = 4.541

*Note: Negative konsekvenser for samfundsøkonomien er beskrevet som: "samfundsøkonomiske skadeomkostninger på infrastruktur, boliger, bygninger og anlæg (...), når skader fra oversvømmelse og lignende skal udbedres".

midt
regionmidtjylland

REGION H Region
Hovedstaden

Region Syddanmark

REGION
SJÆLLAND

 REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder

 DNNK

 **DANSKE
REGIONER**

Epinion København

Ryesgade 3F
2200 København N
Danmark
T: +45 87 30 95 00
E: copenhagen@epiniongloabal.com
www.epiniongloabal.com

c2c
Coast to Coast
Climate Challenge

Epinion